

OOGAPPELS: Een *Cultural Forum* anno 2019

Universiteit Utrecht

Sven van Herk

5663903

18 april 2020

Begeleider: Hanna Surma

Master Film- & Televisiewetenschap

Scriptie (MCMV16040)

Woorden: 9794

Tweede Lezer: Laura Copier

Inhoudsopgave

Abstract	4
Introductie	5
Theoretisch kader	8
Het cultural forum als televisie-analytisch model	8
Het cultural forum als reflectie op ...	10
Het analyseren van de functie van cultural forum	10
Het cultural forum in de context van een publieke omroep	12
Tekstuele analyse van de functie van cultural forum	14
Methode	15
Analyse	17
Uiterlijk & normen	17
Drugs	21
Seksualiteit	23
Conclusie	25
Bibliografie	28
Audiovisuele bronnen	31
Bijlagen	32
Bijlage 1: Overzicht van de gezinnen in OOGAPPELS	32
Bijlage 2: Inhoud van de verhaallijnen in seizoen 1 van OOGAPPELS	33

Abstract

In deze scriptie is onderzocht hoe er bij de opvoeding-dramaserie OOGAPPELS, een programma van de Nederlandse publieke omroep (NPO), gesproken kan worden van het vervullen van de functie van *cultural forum*. De aanleiding hiervoor is de ontvangst van het programma als 'herkenbaar', waarmee het meer dan één miljoen kijkers per aflevering trok, een relatief hoog kijkcijfer voor het Nederlandse televisielandschap. Het concept cultural forum wordt door Horace Newcomb en Paul Hirsch ingezet bij het beschrijven van de functie van de commerciële *networks* in de Verenigde Staten in de jaren '80. Deze winstgerichte partijen hebben als doel zoveel mogelijk reclame-inkomsten te genereren, waardoor ze in hun programma's aansturen op een breed publiek. Dit wordt gedaan door verschillende standpunten omtrent maatschappelijke onderwerpen te representeren, wat ervoor zorgt dat alle kijkers zich in het programma kunnen vinden. Het tonen van deze verscheidenheid aan standpunten zorgt er volgens Newcomb en Hirsch voor dat televisie op dat moment tegelijkertijd van invloed is op de vorming van de publieke gedachte. Peter B. Gregg toont met zijn onderzoek naar een programma van de Britse publieke omroep aan dat het ook waardevol is om aan de hand van dit concept na te denken over (populaire) programma's van de publieke omroep. De onderzoeksvraag die in deze scriptie centraal staat, luidt: "Hoe dragen de representaties van de vraagstukken omtrent 'opvoeding' binnen de serie OOGAPPELS bij aan de functie van het programma als een cultural forum?" Om deze onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden, is geanalyseerd hoe er bij de serie gesproken kan worden van het vervullen van de *bardic function*, het tonen van *conflicting viewpoints* en een *rhetoric of discussion* als kenmerkende retorische vorm van het programma. Aan de hand van een kwalitatieve inhoudsanalyse is gekeken op welke manieren de thema's uiterlijk & normen, drugs en seksualiteit op zichzelf, en als onderdeel van de bespreking van het centrale thema opvoeding, bijdragen aan het vervullen van deze kernelementen van een cultural forum. Dit is onderzocht aan de hand van de tekstuele elementen inhoud, personages en verhaallijnen.

Uit de analyse blijkt dat in OOGAPPELS het representeren van maatschappelijke, relevante discussies centraal staat. Inhoudelijk bespreekt het programma namelijk op meerdere manieren onderwerpen omtrent uiterlijk & normen, drugs en seksualiteit. Hierbij worden aan de hand van diverse personages verschillende standpunten rondom deze thema's gerepresenteerd. De verhaallijnen in de serie zorgen ervoor dat deze personages met elkaars of eigen overtuigingen botsen, waarmee een discussie wordt geconstrueerd. Op deze manieren representeert de serie een veelvoud aan standpunten omtrent maatschappelijke vraagstukken aan een breed publiek. Om deze reden kan er gesproken worden van het vervullen van de functie van een cultural forum. Hiermee toont dit onderzoek aan dat het van waarde is om aan de hand van het concept cultural forum na te denken over de functie van programma's van publieke omroepen in het huidige televisielandschap. Tevens lijkt het vervullen van de publieke taak van de NPO bij OOGAPPELS gepaard te gaan met het vervullen van de functie van een cultural forum. Hoewel dit onderzoek niet specifiek gericht is op de relatie tussen de publieke taak en de functie van cultural forum, is het wel een mogelijke eerste stap om hier op bredere schaal naar te kijken in de toekomst.

Kernwoorden: *Cultural forum, representatie, maatschappelijke vraagstukken, publieke omroep*

Introductie

De laatste jaren verplaatsen publieke omroepen de focus steeds meer van televisie naar online platformen.¹ De motivatie hierachter is een veranderend medialandschap waarbij de kijkcijfers van lineaire televisie over het algemeen afnemen. Door in te zetten op online platformen wordt getracht (opnieuw) kijkers aan de publieke omroepen te binden. Dat lineaire televisieprogramma's van de Nederlandse Publieke Omroep (NPO) echter nog altijd door veel mensen worden bekeken, blijkt onder andere uit de in 2019 uitgezonden tiendelige dramaserie OOGAPPELS, die wekelijks rond de miljoen kijkers trok.² Dit is relatief veel voor een dramaserie die wordt uitgezonden op de donderdagavond en brengt de uitzendingen dan ook meerdere malen in de 'dag top 10'.³ In het programma van BNNVARA worden vier uiteenlopende Nederlandse gezinnen gevolgd, waarmee volgens journalist Bart Koetsenruijter wordt getracht een dwarsdoorsnede van de Nederlandse maatschappij te representeren.⁴ Gedurende de uitzendingen ziet de kijker de huishoudens omgaan met de leuke en minder leuke kanten van het opvoeden van pubers. Het programma wordt door gerenommeerd televisierecensente Angela de Jong bestempeld als "angstig herkenbaar", welke mening door verschillende kijkers wordt gedeeld op sociale media.⁵ De Volkskrant geeft het seizoen vier sterren en spreekt van veel potentie. De reden hiervoor is: "OOGAPPELS blijft dicht bij de realiteit en draait voor een maatschappelijk vraagstukje meer of minder de hand niet om".⁶ De herkenbaarheid van OOGAPPELS, als mogelijke basis voor de hoge kijkcijfers, is als aanleiding genomen voor dit onderzoek waarin is bestudeerd waar deze herkenbaarheid vandaan komt.

Een onderzoek dat reeds is uitgevoerd naar de achtergrond van een groot aantal kijkers voor een televisieprogramma is van communicatiewetenschapper Peter B. Gregg.⁷ In zijn onderzoek naar DOCTOR WHO kijkt hij aan de hand van het *cultural forum*-model naar de besprekingen van maatschappelijke vraagstukken in de afleveringen. Hij concludeert hierover dat het doelgericht inzetten van ambigüïteiten ervoor zorgt dat (potentiële) kijkers zich in één van de interpretaties kunnen vinden, wat zorgt voor een toename in populariteit en kijkers.⁸ Gregg grijpt bij deze benadering terug op het concept cultural forum van Horace Newcomb en Paul Hirsch, die het presenteren in 1983.⁹ Newcomb en Hirsch focussen zich in hun onderzoek op de drie grote *networks* in de Verenigde Staten die tezamen op dat moment het medium televisie vullen wat betreft de content: ABC, CBS en NBC. Ze beschrijven hoe deze commerciële netwerken zoveel mogelijk kijkers willen trekken voor hun

---

¹ Benedetta Brevini, *Public Service Broadcasting Online: A Comparative European Policy Study of PSB 2.0* (New York: Palgrave Macmillan, 2013); Gregory Taylor, "Dismantling the Public Airwaves: Shifting Canadian Public Broadcasting to an Online Service," *The International Communication Gazette* (2016): 1-16.

² Het eerste seizoen van OOGAPPELS werd begin 2019 uitgezonden op NPO1 door de publieke omroep BNNVARA en geproduceerd in samenwerking met Talpa Fictie B.V. In totaal werden er tien afleveringen, verspreid over tien weken, uitgezonden op de donderdagavond van 20:30 uur tot 21:20 uur; "Er komt een seizoen 2 van hitserie Oogappels," *RTL Boulevard*, laatst bewerkt op 12 maart, 2019, <https://www.rtlboulevard.nl/entertainment/tv/artikel/4639586/bnnvara-hitserie-oogappels-krijgt-seizoen-2>.

³ Suzanne Borgdorff, "Puberprykkels in Oogappels herkenbare tv voor bijna miljoen kijkers," laatst bewerkt op 8 februari, 2019, <https://www.ad.nl/show/puberprykkels-in-oogappels-herkenbare-tv-voor-bijna-miljoen-kijkers~a2f8d9d6/>.

⁴ Bart Koetsenruijter, "Oogappels zit vol potentie, die hier en daar nog tijd nodig heeft om tot volle bloei te komen (vier sterren)," laatst bewerkt op 27 februari, 2019, <https://www.volkskrant.nl/cultuur-media/oogappels-zit-vol-potentie-die-hier-en-daar-nog-tijd-nodig-heeft-om-tot-volle-bloei-te-komen-vier-sterren~b94e25c4/>.

⁵ "Angela de Jong over de serie Oogappels: 'Angstig herkenbaar'," De Ochtend Show to go, YouTube, geüpload op 25 januari, 2019, <https://www.youtube.com/watch?v=EDSSmS1k1Qw>; Borgdorff, "Puberprykkels in Oogappels herkenbare tv voor bijna miljoen kijkers."

⁶ Koetsenruijter, "Oogappels zit vol potentie."

⁷ Peter B. Gregg, "England Looks to the Future: The Cultural Forum Model and *Doctor Who*," *The Journal of Popular Culture* 37, nr. 4 (2004): 648-661.

⁸ Gregg, "England Looks to the Future," 654.

⁹ Horace Newcomb en Paul M. Hirsch, "Television as a Cultural Forum," in *Quarterly Review of Film Studies* (1983): 561-573.

programma's, omdat ze als doel hebben winst te behalen uit reclame-inkomsten. Om dit te bewerkstelligen, worden programma's uitgezonden die voor een breed publiek aantrekkelijk zijn. Dit wordt gedaan door maatschappelijke onderwerpen vanuit verschillende standpunten tentoon te stellen. Om deze reden kunnen kijkers met verschillende achtergronden zich in het programma vinden.¹⁰ Doordat de programma's door een overgroot gedeelte van de bevolking worden bekeken, zijn deze tegelijkertijd van invloed op de vorming van de publieke gedachte volgens Newcomb en Hirsch.¹¹ Bij het onderzoeken van de functie van televisie als cultural forum operationaliseren de wetenschappers de volgende televisie-analytische concepten: de *bardic function* van televisie, het tonen van *conflicting viewpoints* en een *rhetoric of discussion* als kenmerkende retorische vorm van televisie.¹² Deze concepten helpen bij het nadenken over hoe het medium televisie de functie vervult van cultural forum, wat mede de reden is dat het programma een breed publiek aanspreekt.¹³

Als gevolg van de opkomst van niche-zenders, online platformen en de mogelijkheden om programma's terug te kijken, hebben verschillende wetenschappers het concept cultural forum opnieuw invulling gegeven op basis van een actueeler medialandschap.¹⁴ Amanda Lotz stelt in 2004 bijvoorbeeld dat er enkel nog onderzoek gedaan kan worden naar de functie van televisie als cultural forum aan de hand van een groep programma's. Als gevolg van de komst van niche-zenders, die zich richten op specifieke doelgroepen, zou televisie namelijk een gefragmenteerde ervaring zijn geworden. Hierdoor zouden individuele programma's niet meer de functie van cultural forum vervullen. Om deze reden stelt ze voor te kijken naar hoe representaties van onderwerpen in beeld worden gebracht aan de hand van verschillende programma's.¹⁵

Heather Hendershot beargumenteert daarentegen dat er ook bij individuele programma's gesproken kan worden van het vervullen van de functie van cultural forum. Zij onderbouwt deze visie met analysesresultaten die aantonen dat in haar casus, PARKS AND RECREATION, controversiële (politieke) ideeën worden besproken en er wordt gericht op een heterogeen massapubliek.¹⁶ Aangaande een vermeende gefragmenteerde ervaring stelt Hendershot dat programma's die belangrijke onderwerpen representeren "find their audiences gradually over time".¹⁷ De opkomst van 'uitgesteld kijken' zorgt er volgens haar namelijk voor dat kijkers een programma, nadat hier bijvoorbeeld veel over is geschreven in de media, later kunnen terugkijken. Hierdoor kan er alsnog worden gesproken van een cultural forum stelt Hendershot. Mijn onderzoek sluit op het idee van Hendershot, dat individuele programma's ook de functie van cultural forum kunnen vervullen, aan. OOGAPPELS is tot maanden na de eerste vertoning online gratis toegankelijk geweest. Hoewel alle kijkers niet per se tegelijkertijd naar de afleveringen hebben gekeken, heeft de serie alsnog een

---

¹⁰ Newcomb en Hirsch, "Television as a Cultural Forum," 563-567.

¹¹ Idem, 563-564.

¹² Idem, 564-567.

¹³ Newcomb en Hirsch, "Television as a Cultural Forum," 564-567; Gregg, "England Looks to the Future," 659-660.

¹⁴ Heather Hendershot, "Parks and Recreation. The Cultural Forum," in *How to Watch Television*, red. door Ethan Thompson en Jason Mittell (New York en Londen: Routledge, 2013), 204-212; Amanda D. Lotz, "Using 'Network' Theory in the Post-Network Era: Fictional 9/11 US Television Discourse as a 'Cultural Forum,'" *Screen* 45, nr. 4 (2004): 423-439. Hiernaast hebben verschillende wetenschappers het concept cultural forum toegepast in een vernieuwende context, namelijk die van online media: Laurena Bernabo, "Expanding Television's Cultural Forum in the Digital Era: Prime Time Television, Twitter, and Black Lives Matter," *Journal of Broadcasting & Electronic Media* 63, nr. 1 (2019): 77-93; Tarik Ahmed Elseewi, "A Revolution of the Imagination," *International Journal of Communication* 5 (2011): 1197-1206; Klaus Bruhn Jensen, "New Media, Old Methods. Internet Methodologies and the Online/Offline Divide," in *The Handbook of Internet Studies*, red. door M. Consalvo en C. Ess (Chichester: Wiley-Blackwell, 2011), 43-57; Klaus Bruhn Jensen en Rasmus Helles, "The Internet as a Cultural Forum: Implications for Research," *New Media & Society* 13, nr. 4 (2010): 517-533; Galit Nimrod, Hanna Adoni en Hillel Nossek, "The Internet as a Cultural Forum: A European Perspective," *International Journal of Communication* 9 (2015): 321-341.

¹⁵ Lotz, "Using 'Network' Theory," 430-431.

¹⁶ Hendershot, "Parks and Recreation," 206.

¹⁷ Idem, 210.

miljoenenpubliek bereikt. Daarbij richt de serie zich ook op een breed publiek, waarbij maatschappelijke onderwerpen worden besproken vanuit verschillende standpunten. Het programma OOGAPPELS vertoont dus zowel volgens de argumentatie van Newcomb en Hirsch, Lotz en Hendershot kenmerken van het vervullen van de functie van een cultural forum.

Hoewel het concept cultural forum door Newcomb en Hirsch wordt ingezet in de context van commerciële netwerken, operationaliseert Gregg dit bij zijn onderzoek naar een programma van het Britse publieke omroepstelsel (BBC). Wegens de publieke achtergrond van diens geproduceerde programma hebben de makers hiervan niet als doel zoveel mogelijk reclame-inkomsten te genereren. In plaats daarvan is het van belang dat er een breed publiek wordt bereikt voor het uitvoeren van de publieke taak, aldus Gregg.¹⁸ OOGAPPELS is een programma van de Nederlandse publieke omroepstelsel en heeft om dezelfde reden als bij DOCTOR WHO geen commercieel doel, maar wel een publieke taak. Deze bestaat uit het bereiken van een heterogeen publiek en het verspreiden van verschillende standpunten, wat overeenkomsten vertoont met de kenmerken van een cultural forum. Onderzoek omtrent publieke omroepen is de afgelopen jaren met name uitgevoerd met de focus op hoe online platformen bijdragen aan het vervullen van de publieke taak.¹⁹ Doordat wetenschappers zich met name op dit online aspect hebben gericht, is er recent weinig aandacht besteed aan televisieteksten van de publieke omroep in de context van het uitvoeren van de publieke taak en het bereiken van burgers. Onderzoek naar televisieprogramma's van de NPO die een groot publiek hebben getrokken is daarom gewenst, wat de serie OOGAPPELS een acute onderzoekscasus maakt.²⁰

Doordat OOGAPPELS binnen het journalistieke- en populaire discours wordt omschreven als 'herkenbaar' is in dit onderzoek aan de hand van het concept cultural forum onderzocht hoe maatschappelijke vraagstukken in dit programma worden gerepresenteerd. De onderzoeksvraag die hierbij is gesteld, luidt: "Hoe dragen de representaties van de vraagstukken omtrent 'opvoeding' binnen de serie OOGAPPELS bij aan de functie van het programma als een cultural forum?" Op basis van een kwalitatieve inhoudsanalyse blijkt dat het onderwerp opvoeding wordt gerepresenteerd aan de hand van drie thema's; (1) uiterlijk & normen, (2) drugs en (3) seksualiteit. Bij het onderzoeken van hoe deze thema's bijdragen aan het vervullen van de functie van cultural forum is gekeken hoe ze zorgen voor het vervullen van de bardic function, het tonen van conflicting viewpoints en een rhetoric of discussion als kenmerkende retoriek van het programma. Hierbij is zowel gekeken naar de thema's op zichzelf, als in relatie tot het overkoepelende onderwerp opvoeding. Dit is geanalyseerd aan de hand van de tekstuele elementen inhoud, personages en verhaallijnen.

---

¹⁸ Gregg, "England Looks to the Future," 650.

¹⁹ Johannes Bardeol en Leen d'Haenens, "Public Service Broadcasting in Converging Media Modalities: Practices and Reflections from the Netherlands," *Convergence* 14, nr. 3 (2008): 351-360; James Bennett, "Interfacing the Nation: Remediating Public Service Broadcasting in the Digital Television Age," *Convergence* 14, nr. 3 (2008): 277-294; James Bennett en Nikki Strange, "The BBC's Second-Shift Aesthetics: Interactive Television, Multi-Platform Projects and Public Service Content for a Digital Era," *Media International Australia* 126, nr. 1 (2008): 106-119; Hilde van den Bulck, "Can PSB Stake its Claim in a Media World of Digital Convergence?," *Convergence* 14, nr. 3 (2008): 329-343; Mary Debrett, "Riding the Wave: Public Service Television in the Multi-Platform Era," *Media, Culture and Society* 31, nr. 5 (2009): 807-827; José van Dijk en Thomas Poell, "Making Public Television Social? Public Service Broadcasting and the Challenges of Social Media," *Television & New Media* 16, nr. 2 (2015): 148-164; Karen Donders, Caroline Pauwels en Jan Loisen, "Introduction: All or Nothing? From Public Service Broadcasting to Public Service Media, to Public Service 'Anything?'," *International Journal of Media & Cultural Politics* 8, nr. 1 (2012): 3-12; Gunn Sara Enli, "Redefining Public Service Broadcasting: Multi-Platform Participation," *Convergence* 14, nr. 1 (2008): 105-120; Inge Ejbye Sørensen, "Channels as Content Curators: Multiplatform Strategies for Documentary Film and Factual Content in British Public Service Broadcasting," *European Journal of Communication* 29, nr. 1 (2014): 34-49; Josef Trappel, "Taking the Public Service Remit Forward Across the Digital Boundary," *International Journal of Digital Television* 7, nr. 3 (2016): 273-295; Anne-Sofie Vanhaeght en Karen Donders, "Moving Beyond the Borders of Top-Down Broadcasting: An Analysis of Younger Users' Participation in Public Service Media," *Television & New Media* (2015): 1-17; Anne-Sofie Vanhaeght en Karen Donders, "Participatie, Jongeren en de Publieke Omroep: Een Comparatieve Analyse van de Multi-Platformprojecten Carte Blanche en BNN University," *Tijdschrift voor Communicatiewetenschap* 43, nr. 2 (2015): 133-150.

²⁰ "Er komt een seizoen 2 van hitserie Oogappels," *RTL Boulevard*.

Theoretisch kader

Het cultural forum als televisie-analytisch model

Dat het medium televisie de functie vervult van cultural forum wordt voor het eerst beargumenteerd in 1983 door Horace Newcomb en Paul Hirsch. Zij zetten dit concept in bij het beschrijven van de functie van het Amerikaanse, commerciële televisiestelsel uit deze periode, bestaande uit drie nationale networks. De wetenschappers stellen dat dit televisiebestel als centraal medium in de maatschappij van invloed is op de vorming van de publieke gedachte van dat moment.²¹ Dit komt volgens hen doordat de programmamakers van deze netwerken zich richten op een zo groot mogelijk publiek om daarmee maximale reclame-inkomsten te genereren. Om dit te bereiken wordt getracht programma's voor alle kijkers aantrekkelijk te maken door niet één standpunt te steunen, maar verschillende gedachtestromen te representeren. Televisie brengt de kijkers hierdoor in aanraking met verschillende soorten gedachtegoed, waardoor het medium bijdraagt aan het vormen van de publieke mening.²²

Het tentoonstellen van verschillende standpunten wordt gedaan aan de hand van waargebeurde evenementen en veranderingen in de sociale structuur van de maatschappij.²³ Deze kunnen op verschillende wijze in de programma's worden verwerkt, doordat er bij televisie volgens Newcomb en Hirsch sprake is van een *liminal stage*. Ze zetten hierbij het concept in zoals gedefinieerd door Victor Turner, waarmee ze beargumenteren dat televisie kan worden gezien als "inbetween stage", when one is neither totally in nor out of society".²⁴ Volgens Turner vinden kunstvormen plaats buiten de normale kaders van de samenleving. Hierdoor is het toegestaan regels te overtreden en het niet-normale een podium te bieden, aan de hand waarvan betekenis wordt gegeven aan wie en wat we zijn.²⁵ Dit geeft televisie, wat volgens Newcomb en Hirsch als zo'n kunstvorm gezien kan worden, de mogelijkheid om te spelen met de regels van de werkelijkheid en te focussen op de interessante en ongewone aspecten van een verhaal.²⁶

Bij het analyseren van de functie van televisie als cultural forum operationaliseren Newcomb en Hirsch drie concepten: de bardic function, het tonen van conflicting viewpoints en een rhetoric of discussion als kenmerkende retorische vorm. Het concept bardic function wordt ingezet volgens de argumentatie van John Fiske en John Hartley.²⁷ Deze wetenschappers beargumenteren dat in de jaren '70 televisie als het centrale medium de functie vervult van algemene boodschapper. Het medium licht namelijk verschillende bevolkingsgroepen in over voor hen relevante vraagstukken van de dag.²⁸ Newcomb en Hirsch zetten dit concept in bij het analyseren van hoe televisie in de jaren '80

---

²¹ Newcomb en Hirsch, "Television as a Cultural Forum," 563.

²² Doordat de televisieprogramma's de standpunten van een breed publiek representeerde, opperen Newcomb en Hirsch de hypothese dat aan de hand van de verschillende soorten retoriek van televisieprogramma's de sociale discussies in Amerika van dat moment te analyseren zijn. Ze geven hierbij direct aan dat het bewerkstelligen van dit onderzoek echter moeizaam zal zijn door de slechte archivering van programma's uit die periode. Zie: Newcomb en Hirsch, "Television as a Cultural Forum," 568.

²³ Idem, 563-567.

²⁴ Idem, 563.

²⁵ Idem, 564.

²⁶ Ibid.

²⁷ Ibid.

²⁸ De Nederlandse vertaling van een "bard" is een minstreel. Dit was een reizende zanger in de middeleeuwen, ook wel troubadour genoemd. Deze persoon reisde van dorp naar dorp om daar verhalen te vertellen over belangrijke gebeurtenissen. John Fiske en John Hartley hanteren het concept bardic function bij de beschrijving van media die door de tijd heen als cruciaal werden gezien bij het verspreiden van verhalen; John Fiske en John Hartley, *Reading Television*, tweede editie (Londen: Routledge, 2004), 64-66.

aandacht besteedt aan verschillende standpunten omtrent gebeurtenissen uit de maatschappij om alle kijkers tevreden te stellen.²⁹ Dit heeft als gevolg dat er sprake is van “a multiplicity of meanings rather than a monolithic dominant point of view”.³⁰ Hierdoor worden de standpunten van individuele kijkers “gehandhaafd, onderzocht, onderhouden en getransformeerd”.³¹ Televisie brengt de kijker op deze manier in aanraking met andere standpunten dan van hem-/haarzelf.

Naast het representeren van standpunten van verschillende groeperingen gaan Newcomb en Hirsch in op de rol van tegenstrijdige standpunten, oftewel het tonen van conflicting viewpoints. In ieder programma zitten volgens hen aannames over een dominant standpunt bij maatschappelijke onderwerpen.³² Hier tegenover positioneren veel televisieteksten controversiële standpunten aan de hand van personages. Deze structuur kenmerkt volgens de wetenschappers televisieprogramma's, omdat het mogelijkheden creëert voor een rijke dramatische vertelling.³³ Het tegenover elkaar plaatsen van standpunten als onderdeel van de vertelling heeft volgens Newcomb en Hirsch tegelijkertijd als gevolg dat er meerdere conflicterende standpunten worden getoond ten overstaan van de dominante cultuur, die op deze manier wordt bevestigd.³⁴

Hiermee samenhangend gaan Newcomb en Hirsch in op een rhetoric of discussion als kenmerkende retoriek van televisie.³⁵ Omdat de programmamakers een breed publiek willen trekken, hebben de uitzendingen in de meeste gevallen inhoudelijk niet als doel één bepaald standpunt te bevestigen, maar om een discussie te creëren.³⁶ Op deze manier schrikken de programma's geen kijkers af, omdat iedereen zich in een van de standpunten kan vinden. Tegelijkertijd zorgt dit er volgens Newcomb en Hirsch voor dat er vragen worden gesteld over bepaalde standpunten. Hiermee wordt een discussie op gang gebracht omtrent maatschappelijke onderwerpen.³⁷ Dit speelt volgens hen een rol in de vorming van het publieke gedachtegoed. Door in mijn onderzoek te bestuderen hoe er bij de representaties binnen OOGAPPELS gesproken kan worden van deze drie concepten, kunnen uitspraken worden gedaan over hoe deze representaties bijdragen aan het vervullen van de functie van een cultural forum.

Zoals uit de bespreking van de drie centrale concepten van het cultural forum is af te leiden, zijn de drie aspecten lastig tot niet los van elkaar te lezen.³⁸ Dit komt mede doordat Newcomb en Hirsch slechts kort ingaan op de concepten, waardoor een duidelijk onderscheid niet uit de tekst op te maken is. Om deze reden zal in de conclusie van dit onderzoek worden gereflecteerd op het hanteren van de concepten in mijn onderzoek en een suggestie worden gedaan voor het aanscherpen van de onderlinge relaties en onderscheid tussen de concepten bardic function, conflicting viewpoints en rhetoric of discussion.

---

²⁹ Newcomb en Hirsch, “Television as a Cultural Forum,” 563.

³⁰ Idem, 564.

³¹ Ibid.

³² Idem, 566-567.

³³ Ibid.

³⁴ Ibid.

³⁵ Idem, 566.

³⁶ Ibid.

³⁷ Idem, 565-566.

³⁸ Een voorbeeld is dat er, volgens mijn opvatting van de theorie, geen sprake kan zijn van conflicting viewpoints als er niet gesproken kan worden van de bardic function. Voor het tentoonstellen van conflicting viewpoints is het namelijk een voorwaarde dat er meerdere standpunten worden getoond, oftewel het vervullen van de bardic function. Dezelfde voorwaardelijkheid geldt voor het construeren van een rhetoric of discussion. Er kan geen discussie worden gevormd als in het programma slechts één standpunt wordt getoond. Het is dus noodzakelijk dat er sprake is van het vervullen van de bardic function alvorens van een rhetoric of discussion gesproken kan worden.

Het cultural forum als reflectie op ...

Teresa Botelho stelt in haar artikel uit 2016 dat televisie op dat moment nog altijd de functie van cultural forum vervult.³⁹ Hierbij is volgens haar met name sprake van reflectie op bepaalde crises, zoals bij haar casus het geval is na 9/11. Botelho beargumenteert dat in de door haar bestudeerde series belangrijke aspecten van de discussie omtrent de “war on terror” worden gerepresenteerd.⁴⁰ Hierbij is met name sprake van een vijandige houding jegens het handelen van de overheid omtrent het veroorzaken van burgerslachtoffers. Een kritische houding richting officiële instituties komt ook naar voren uit het onderzoek van Charlotte Brunson, die de constructie van angst in de periode 1984-1992 analyseert aan de hand van fictie misdaadseries.⁴¹ In beide onderzoeken wordt veel waarde gehecht aan de context waarin de programma’s zijn geproduceerd en geconsumeerd. De actuele onderwerpen spelen namelijk een belangrijke rol in de verhaallijnen, waarmee tegelijkertijd wordt gereflecteerd op deze gebeurtenissen en daarbij betrokken actoren.

Bij het onderzoeken van de serie OOGAPPELS is ook sterk gekeken naar de relatie met de actualiteiten. De nadruk van deze serie ligt echter niet op officiële instituties, maar op het gezin en de vriendschappelijke kringen daaromheen. De representaties van het thema opvoeden aan de hand van uiterlijk & normen, drugs en seksualiteit zouden, in de lijn van de argumentatie van Brunson en Botelho, begrepen kunnen worden als representaties van vraagstukken hoe hiermee om te gaan in de maatschappij anno 2019. Dit sluit aan op de conceptualisering van Newcomb en Hirsch dat televisie de functie van cultural forum vervult door onder andere te reageren op gebeurtenissen in de maatschappij en veranderingen in de sociale structuur.⁴² Tegelijkertijd kan dit als een bijdrage worden gezien aan de perceptie van herkenbaarheid rondom de inhoudelijke verhaallijnen van OOGAPPELS, doordat de kijkers mogelijk regelmatig met deze maatschappelijke onderwerpen in aanraking komen.

Het analyseren van de functie van cultural forum

Voor het analyseren van de functie van televisie als cultural forum stellen Newcomb en Hirsch voor om te kijken naar een *viewing strip*. Dit definiëren zij als de content van een complete avond of langere periode aan televisieprogramma's.⁴³ Ze opperen deze vorm van casusselectie, omdat ze beargumenteren dat “it is television as a whole system that presents a mass audience with the range and variety of ideas and ideologies inherent in American culture”.⁴⁴ Volgens hen snijdt ieder programma, zelfs binnen hetzelfde genre, een onderwerp op een eigen manier aan. Dit komt onder andere door de personages, voorgeschiedenis van het programma en de stijl van de show.⁴⁵ Daarom beargumenteren ze dat op basis van een groep programma's het beste feitelijke uitspraken gedaan kunnen worden over een kijkervaring.⁴⁶

³⁹ Teresa Botelho, “Televised Anxiety: Narratives of Terror and Insecurity from *24* to *Homeland*,” in *There's More to Fear than Fear Itself: Fears and Anxieties in the 21st Century*, red. door Izabela Dixon, Selina E. M. Doran en Bethan Michael (Oxford: Inter-Disciplinary Press, 2016), 139-141.

⁴⁰ Idem, 141.

⁴¹ Hoewel Brunson het concept cultural forum niet benoemt in haar artikel, bestudeert ze wel hoe verschillende misdaadseries tezamen reflecteren op de problemen in Groot-Brittannië. Hierbij ziet ze de series niet als letterlijke representaties van de periode waarin ze geproduceerd zijn, maar geven ze wel de zorgen en angsten van deze periode weer. Dit komt op verschillende punten overeen met de conceptualisering van een cultural forum door Newcomb en Hirsch, wat de reden is dat haar artikel in deze sectie wordt besproken. Zie: Charlotte Brunson, “Structure of Anxiety: Recent British Television Crime Fiction,” *Screen* 39, nr. 3 (1998): 223-243.

⁴² Newcomb en Hirsch, “Television as a Cultural Forum,” 563.

⁴³ Idem, 567-568.

⁴⁴ Idem, 566.

⁴⁵ Idem, 566-567.

⁴⁶ Newcomb en Hirsch stellen dat aan de hand van een *viewing strip* uitspraken gedaan kunnen worden over wat “goes on within television”. Doordat de kijker

Door industriële, technologische en culturele ontwikkelingen als de opkomst van kabel-/satellietzenders en de toename in uitzendingen van dezelfde afleveringen is deze analysemethode van het cultural forum volgens Amanda Lotz achterhaald.⁴⁷ Zij stelt dat televisie in het *post-network era* nog wel het grootste massamedium is, maar dat het medium als geheel minder grote publieke impact heeft dan voorheen. Dit komt volgens haar doordat de hoeveelheid content sterk is toegenomen en de programma's zich richten op specifieke doelgroepen, waardoor ze geen massa's meer bereiken.⁴⁸ Om deze reden stelt Lotz voor om niet langer te kijken naar televisie als een éénmalige complete kijkervaring, maar te focussen op de breedte wat betreft de content, die meermaals wordt uitgezonden op televisie.⁴⁹ Hiermee spreekt ze de analyse-aanpak van Newcomb en Hirsch niet tegen, aangezien er nog steeds naar meerdere programma's wordt gekeken, maar wil ze meer focus leggen op hoe programma's tezamen een onderwerp bespreken.⁵⁰ Aan de hand van het analyseren van "trends, discourses, and representations that occur across networks and series" kunnen er volgens haar tenslotte uitspraken worden gedaan over televisiediscoursen omtrent bepaalde onderwerpen.⁵¹

Newcomb en Hirsch bespreken naast het analyseren van het medium televisie middels een viewing strip ook de waarde van het analyseren van individuele programma's. Hierbij analyseren zij hoe op basis van één aflevering van *FATHER KNOWS BEST* uitspraken kunnen worden gedaan over het vervullen van de functie van cultural forum.⁵² Een enkele aflevering voorziet de kijker namelijk van verschillende standpunten, waardoor volgens hen sprake kan zijn van kritiek op bepaalde dominante ideologieën.⁵³ Daarnaast kunnen verschillende publieksgroepen een eigen betekenis halen uit het programma op basis van eigen ervaring en persoonlijke geschiedenis.⁵⁴ Ze stellen dan ook dat bijna iedere televisietekst an sich functioneert als een forum.⁵⁵

Heather Hendershot bouwt in haar artikel voort op het argument van Newcomb en Hirsch dat verschillende publieksgroepen een eigen betekenis kunnen halen uit een aflevering. Mede daardoor stelt ze dat het, ondanks de opkomst van niche-zenders, mogelijk is om te spreken van een cultural forum in het geval van een individueel programma. Van belang is volgens Hendershot niet of een programma één van deze standpunten daadwerkelijk ondersteunt, maar dat het programma een debat creëert.⁵⁶ Daarnaast stelt Hendershot dat, ondanks dat het televisielandschap is gefragmenteerd, programma's nog altijd een breed publiek kunnen bereiken. Als gevolg van de komst van diverse zenders en platformen kan het publiek een aflevering gemakkelijk later terugkijken.⁵⁷ Hierdoor kan een programma nog altijd een ideologisch gepolariseerd publiek bereiken. Een

---

namelijk keuze heeft tussen verschillende programma's is het doen van uitspraken op basis van één programma niet legitiem genoeg volgens hen. Om deze reden stellen ze voor om meerdere programma's van een dag, week of maand te analyseren om aan de hand hiervan uitspraken te doen over sociale discussies in de maatschappij op het moment van produceren. Zie: Newcomb en Hirsch, "Television as a Cultural Forum," 567-568.

⁴⁷ Lotz, "Using 'Network' Theory," 428-431.

⁴⁸ Idem, 430.

⁴⁹ Idem, 431.

⁵⁰ Idem, 430-431.

⁵¹ Idem, 430.

⁵² Newcomb en Hirsch, "Television as a Cultural Forum," 565-566.

⁵³ Idem, 565.

⁵⁴ Idem, 569-571.

⁵⁵ Zoals hierboven reeds is gesteld, geven Newcomb en Hirsch echter de voorkeur aan het analyseren van televisie aan de hand van de viewing strip. Dit levert volgens hen namelijk meer representatieve analyseresultaten op, waardoor er sterker ondersteunde uitspraken gedaan kunnen worden over de functie van het medium televisie als geheel. Zie: Newcomb en Hirsch, "Television as a Cultural Forum," 565.

⁵⁶ Hendershot, "Parks and Recreation," 205.

⁵⁷ Idem, 210.

programma waarvan op deze manier sprake is volgens Hendershot, is PARKS AND RECREATION. Ze concludeert hierover dat het programma controversiële ideeën bespreekt, waarbij er wordt gericht op een breed massapubliek.⁵⁸ Anders dan de meeste programma's die volgens Hendershot enkel de mening van een specifiek publiek bevestigen, ligt bij haar casus de focus op hoe mensen met verschillende meningen met elkaar kunnen omgaan.⁵⁹ Hoewel Hendershot stelt dat er niet meer sprake is van een cultural forum, zoals Newcomb en Hirsch het in 1983 beschrijven, beargumenteert ze dat er op basis van één programma nog wel gesproken kan worden van het vervullen van de functie van cultural forum.⁶⁰

Door onderzoek te doen naar hoe OOGAPPELS als individueel programma de functie van cultural forum vervult, kunnen er inzichten worden vergaard over de manifestatie van deze functie in de context van het actuele gefragmenteerde medialandschap. Kijkers hebben niet de tijd om alle content te bekijken, waardoor het niet waardevol oogt om uitspraken te doen over televisie als compleet medium of over hoe specifieke onderwerpen worden gerepresenteerd door verschillende zenders. In dit onderzoek zal daarom evenals door Hendershot één programma worden geanalyseerd.

Bij het legitimeren van het trekken van conclusies over de functie van een cultural forum binnen één serie wordt er voortgebouwd op de argumentatie van Hendershot. Zij focust zich hierbij op twee aspecten: het aanspreken van een breed publiek en het confronteren van de kijkers met diens eigen overtuigingen.⁶¹ Wat betreft het aanspreken van een breed publiek staat het alom bekende thema 'opvoeden' centraal in OOGAPPELS. Hiermee richt de serie zich, in combinatie met de personages als vermeende dwarsdoorsnede van de Nederlandse maatschappij, op een heterogeen publiek. Inhoudelijk bespreekt het programma verschillende standpunten rondom maatschappelijke vraagstukken, zoals drugs. Dit draagt bij aan het confronteren van de kijkers met zijn/haar eigen standpunten rondom deze onderwerpen. Hiernaast trok OOGAPPELS wekelijks een kleine miljoen lineaire kijkers en was het online tot maanden na het uitzenden openbaar terug te kijken. Hierdoor heeft het programma in de zes maanden na de eerste uitzending een miljoenenpubliek bereikt, wat in Nederlandse context hoog is. Om deze reden kan OOGAPPELS, in de lijn van de argumentatie van Lotz, worden beschouwd als een programma dat significant aanwezig is binnen de Nederlandse televisiewereld.⁶² Op basis van deze drie aspecten kan er over OOGAPPELS worden gesteld dat het programma op het eerste oog kenmerken vertoont van het vervullen van de functie van cultural forum. In dit onderzoek zal worden bestudeerd hoe de gerepresenteerde maatschappelijke thema's aan de hand van inhoud, personages en verhaallijnen hieraan bijdragen.

Het cultural forum in de context van een publieke omroep

Het concept cultural forum wordt door Newcomb en Hirsch oorspronkelijk gehanteerd in de context van het Amerikaans, commerciële televisielandschap. Dat het echter van waarde is om aan de hand van dit concept na te denken over een publieke omroep is reeds beargumenteerd door communicatiewetenschapper Peter Gregg. Hij zet het cultural forum in bij zijn onderzoek naar enkele

---

⁵⁸ Hendershot, "Parks and Recreation," 206-207.

⁵⁹ Idem, 208.

⁶⁰ Idem, 211.

⁶¹ Idem, 205-206.

⁶² Lotz, "Using 'Network' Theory," 429.

afleveringen van DOCTOR WHO, een product van de Britse publieke omroep (BBC). Aangezien de BBC wordt gesubsidieerd vanuit belastinggeld hebben de programmamakers niet als doelstelling om zoveel mogelijk reclame-inkomsten te genereren. Volgens Gregg is het echter van belang dat de programma's een breed publiek bereiken voor het uitdragen van de publieke taak van de omroep.⁶³ In ruil voor de overheidssubsidies moet de omroep namelijk voldoen aan gestelde voorwaarden. Deze bestaan uit het verspreiden van informatie, educatie en entertainment waarbij sprake is van een hoge kwalitatieve standaard en publieke interesse.⁶⁴ Hierdoor richten de makers van DOCTOR WHO zich, evenals de netwerken waar Newcomb en Hirsch over schrijven, op een heterogeen publiek waarbij verschillende standpunten omtrent maatschappelijke onderwerpen worden gerepresenteerd. De casus van mijn onderzoek is evenals Doctor WHO uitgezonden door de publieke omroep. De makers van OOGAPPELS moeten daarom ook voldoen aan enkele eisen vanuit de NPO.⁶⁵ De taakvoorschriften van de BBC en NPO vertonen hierbij overeenkomsten met de kenmerken van de functie van een cultural forum, namelijk het bereiken van een heterogeen publiek en het verspreiden van verschillende standpunten.

Voortbouwend op de overeenkomst tussen de functie van cultural forum en de publieke taak van publieke omroepen is het volgende citaat van Gregg van waarde:

Because the BBC was a bastion of British ideals, and DOCTOR WHO was a forum negotiating those ideals, DOCTOR WHO and the BBC ought to be watched.⁶⁶

Gregg stelt dat de makers van DOCTOR WHO, als onderdeel van de BBC, naast het verspreiden van informatie, educatie en entertainment ook belang hechten aan het reflecteren op de nationale normen en waarden. Hierbij haalt hij Philip Hinchcliffe, de producent van de desbetreffende afleveringen van DOCTOR WHO, aan die stelt dat er sprake is van een speciale relatie tussen het publiek en de omroep, waarbij de omroep als reflectie van de Britse samenleving wordt gezien.⁶⁷ Enerzijds vervult het programma hierdoor de functie van cultural forum en anderzijds zorgt dit voor het trekken van een groot publiek. Volgens Isabel Awad en Jiska Engelbert probeert de NPO zich, evenals Gregg beargumenteert over de BBC, te positioneren als een product van de nationale maatschappij.⁶⁸ De omroep probeert hiermee alle Nederlanders aan te spreken en reflecteert binnen diens programma's tegelijkertijd (op) deze cultuur. Aan de hand van deze argumentaties wordt de functie van cultural forum in dit onderzoek niet gepositioneerd als een bijkomstigheid van de commerciële visie van winstgerichte netwerken, maar als een functie die gepaard gaat met het uitvoeren van de publieke taak door publieke omroepen.

---

⁶³ Gregg, "England Looks to the Future," 650.

⁶⁴ Ibid.

⁶⁵ De publieke taak van de NPO wordt door de rijksoverheid omschreven als het produceren van content dat geschikt is voor alle groepen van de samenleving, waarbij het verspreiden van informatie, cultuur en educatie centraal staan. Zie: "Wat doet de Nederlandse Publieke Omroep (NPO)?," Rijksoverheid, geraadpleegd op 16 maart, 2020, <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/media-en-publieke-omroep/vraag-en-antwoord/nederlandse-publieke-omroep>.

⁶⁶ Gregg, "England Looks to the Future," 656.

⁶⁷ Ibid.

⁶⁸ Isabel Awad en Jiska Engelbert, "Between Diversity and Pluriformity: The 'New Style' of Dutch Public Broadcasting," in *National Conversations: Public Service Media and Cultural Diversity in Europe*, red. door Karina Horsti, Gavan Titley en Gunilla Hultén (Bristol: Intellect, 2014), 87.

Tekstuele analyse van de functie van cultural forum

Gregg voert als onderdeel van zijn onderzoek naar DOCTOR WHO een tekstuele analyse uit naar hoe personages en verhaallijnen bijdragen aan het vervullen van de functie van cultural forum. Aangaande personages beschrijft hij hoe deze als representaties van verschillende groeperingen in de maatschappij kunnen worden begrepen. Ten tijde van het produceren van de afleveringen was er veel kritiek op het handelen van de Britse overheid.⁶⁹ In de serie representeert het hoofdpersonage volgens Gregg dit ongenoegen. Hij is namelijk een rebelse student die zich niks aantrekt van de autoriteiten en de belangrijkste ethische keuzes neemt in het verhaal.⁷⁰ Hier tegenover worden personages geplaatst die slechte bedoelingen hebben, die bezeten zijn door een monster en machines die onschuldige burgers in de steek laten.⁷¹ De afleveringen eindigen echter met het benadrukken dat de mensheid in essentie 'goed' is.⁷² Deze ambiguïteit is volgens Gregg opzettelijk gekozen, omdat verschillende groeperingen zich in dit einde kunnen vinden. Enerzijds zullen de mensen die vertrouwen hebben in de overheid dit als een bevestiging zien van dat de overheid hen goed leidt, terwijl anderzijds mensen die het vertrouwen kwijt zijn, wordt ingeprent dat het uiteindelijk goed zal komen.⁷³ Aan de hand van deze personages en verhaallijnen worden meerdere standpunten tentoongesteld, die reflecteren op maatschappelijke vraagstukken van dat moment.

Een wetenschapper die in meer detail bespreekt hoe het plot, verhaal- en visuele elementen bijdragen aan het vervullen van de functie van cultural forum is Sofia Bull. In haar onderzoek schrijft ze over hoe het programma CSI deze functie vervult omtrent het onderwerp verwantschap, en daarbij betrokken de reproductie en seksuele praktijken.⁷⁴ Hierbij gaat de auteur allereerst in op hoe het programma sterk geëngageerd is met de wetenschappelijke ontwikkelingen rondom verwantschap die op het moment van produceren werden gedaan. Doordat het programma zowel reflecteert op het dominante, Darwinistische standpunt als op deze vernieuwende wetenschappelijke standpunten kan het programma worden begrepen als een onderdeel van een groter cultureel debat op dat moment.⁷⁵

Aangaande de tekstuele elementen die Bull analyseert, zijn met name haar bevindingen omtrent het plot en de verhalende elementen van waarde voor dit onderzoek. Ze bespreekt verhaallijnen als incest, adoptie en kunstmatige inseminatie die bijdragen aan de bespreking van het thema verwantschap. De personages die hierin een rol spelen worden in de afleveringen veelal expliciet neergezet als een combinatie van de aan- of afwezigheid van; een bloedconnectie, seksuele reproductie en familiestructuur. Deze aspecten zijn van belang bij het bespreken van het onderwerp verwantschap en dragen daarom bij aan het tonen van verschillende standpunten omtrent dit onderwerp. Wat Bull opvalt, is dat de serie de personages op een overdreven manier laat omgaan met deze relatie.⁷⁶ In de afleveringen leidt dit namelijk altijd tot moord, wraak en/of mishandeling. Het plaatsvinden van deze gebeurtenissen an sich is niet opvallend in een misdaadserie, echter koppelt Bull deze overdrijving aan concept *the tabloid*, als een vorm van het tentoonstellen van bepaalde

---

⁶⁹ Gregg, "England Looks to the Future," 651-652.

⁷⁰ Idem, 652-653.

⁷¹ Idem, 653.

⁷² Ibid.

⁷³ Idem, 653-654.

⁷⁴ Sofia Bull, *A Post-Genomic Forensic Crime Drama: CSI: Crime Scene Investigation as Cultural Forum on Science* (Stockholm: Stockholm University Press, 2012), 131.

⁷⁵ Bull, *A Post-Genomic Forensic Crime Drama*, 146-147.

⁷⁶ Idem, 143.

onderwerpen. Bij de definiëring van dit concept haalt ze Lindsay Steenberg aan, en stelt:

This term [red. “the tabloid”] aptly highlights the series’ tendency to depict non-reproductive sexual practices with large measures of sensationalism and moral panic, while at the same time constructing an “alternative public sphere” where an array of issues usually ignored by “the mainstream” are discussed.⁷⁷

Doordat niet-reproductieve seksuele praktijken in de serie met grote sensatie en morele paniek worden gepresenteerd, biedt dit tegelijkertijd de kans om onderwerpen die van de status quo afwijken te bespreken.⁷⁸ Volgens Bull creëert de serie hiermee een liminal space, waar Newcomb en Hirsch ook over schrijven, waarin afwijkende aspecten kunnen worden tentoongesteld.⁷⁹ Deze argumentatie omtrent het tentoonstellen van onderwerpen op een sensationele wijze is relevant voor mijn onderzoek, omdat het van waarde is bij het plaatsen van verhaalelementen uit OOGAPPELS. Het is namelijk een dramaserie, waarbij in bepaalde verhaallijnen onderwerpen meer worden benadrukt dan andere. Met de theorie van Bull en Steenberg in gedachten kan worden gekeken welke gevolgen dit heeft voor de functie van het programma als cultural forum.

Methodie

Aan de hand van de hierboven besproken theorie is een tekstuele analyse uitgevoerd van het gehele eerste seizoen van OOGAPPELS. Hoewel deze analysevorm volgens Elfriede Fürsich meermaals is geproblematiseerd door onder andere Greg Philo, stelt ze dat dit een waardevolle onderzoeksmethode is.⁸⁰ De kritiek van Philo richt zich namelijk op onderzoek waarbij enkel de mediatekst wordt geanalyseerd. Hierbij wordt de productie- en publiekscontext buiten beschouwing gelaten, terwijl hij van mening is dat communicatiemiddelen als geheel moeten worden onderzocht.⁸¹ Echter, Fürsich beargumenteert dat bij een tekstuele analyse deze contexten wel worden meegenomen. Hoewel er niet expliciet sprake is van productie-/publieksonderzoek, wordt er gekeken naar “the narrative character of media content, its potential as a site of ideological negotiation and its impact as mediated “reality”.”⁸² Middels deze analysevorm wordt de rol van een tekst dus als onderdeel van een cultureel proces tussen maker en kijker geanalyseerd. Het cultural forum-model van Newcomb en Hirsch incorporeert, evenals wat Fürsich beschrijft, de rol van de producent en het publiek. Hoewel in de basis de televisietekst wordt geanalyseerd, besteedt het model ook aandacht aan hoe de makers van de serie bepaalde betekenis creëren en tegelijkertijd hoe het publiek bepaalde elementen kan opvatten.⁸³ Door OOGAPPELS aan de hand van een tekstuele analyse te bestuderen, wordt het

---

⁷⁷ Bull, *A Post-Genomic Forensic Crime Drama*, 156.

⁷⁸ *Ibid.*

⁷⁹ *Ibid.*

⁸⁰ Elfriede Fürsich, “In Defense of Textual Analysis: Restoring a Challenged Method for Journalism and Media Studies,” *Journalism Studies* 10, nr. 2 (2009): 238.

⁸¹ Greg Philo, “Can Discourse Analysis Successfully Explain the Content of Media and Journalistic Practice?,” *Journalism Studies* 8, nr. 2 (2007): 175-196.

⁸² Fürsich, “In Defense of Textual Analysis,” 238.

⁸³ Aangaande de productiekant bespreken Newcomb en Hirsch namelijk hoe de producenten van televisieprogramma’s kunnen worden gezien als bricoleurs. Hiermee besteden ze aandacht aan hoe de productiekant van invloed is op de vorming van de tekst. Aan het einde van hun artikel gaan ze ook in op de reactie van het publiek op de televisietekst. Hierover bespreken ze onder andere hoe dit kan leiden tot persoonlijke acties, zoals het versturen van brieven naar een network. Zie: Newcomb en Hirsch, “Television as a Cultural Forum,” 563-569.

mogelijk een breder begrip van de functie van het programma als cultural forum te onderzoeken.

Specifiek is er bij dit onderzoek te werk gegaan aan de hand van een kwalitatieve inhoudsanalyse.⁸⁴ Hierbij wordt de inhoud van de serie in “content analytical units” verdeeld.⁸⁵ In het geval van dit onderzoek zijn de verhaallijnen van het gehele eerste seizoen van OOGAPPELS in een overzicht verwerkt (zie bijlage 2). Hierbinnen is geanalyseerd bij welke thema’s, als onderdelen van het bespreken van het onderwerp ‘opvoeden’, er sprake is van het tonen van verschillende standpunten, reflectie op standpunten en/of het construeren van een discussie. Op basis van deze bevindingen zijn de volgende content analytical units gevormd: uiterlijk & normen, drugs en seksualiteit. Deze thema’s staan expliciet of impliciet centraal in de opvoeding door de ouders (en daarmee de serie) en worden aan de hand van deelonderwerpen besproken (zie figuur 1).⁸⁶ Als onderdeel van het thema uiterlijk & normen worden lichaamsgewicht en kleding geregeld besproken. Het onderwerp drugs wordt behandeld omtrent het gebruik ervan. Onder het thema seksualiteit worden porno en schuld bij sexting gerekend. Er is gekozen deze deelonderwerpen te bespreken, omdat hierbij vanuit verschillende personages uiteenlopende standpunten tentoon worden gesteld.⁸⁷ In figuur 1 is op een globale manier weergegeven in welke afleveringen de thema’s naar voren komen (voor een overzicht van de personages, zie bijlage 1).⁸⁸

Thema/Aflevering		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Uiterlijk & normen	Lichaamsgewicht	x		x			x		x	x	x
	Kleding			x				x		x	
Drugs	Gebruik	x	x		x						x
Seksualiteit	Porno				x						
	Schuld bij sexting				x	x	x				

Figuur 1: Thema's in de afleveringen

In de analyse zijn voorbeelden van deze deelonderwerpen uitgebreid besproken om aan te geven hoe de inhoud, personages en verhaallijnen specifiek bijdragen aan het vervullen van de bardic function, het tonen van conflicting viewpoints en een rhetoric of discussion als kenmerkende retoriek van het programma. Volgens Philipp Mayring is het bij de kwalitatieve inhoudsanalyse van belang dat de verschillende aspecten binnen de interpretatie van de tekst in categorieën worden geanalyseerd, maar ook in relatie tot het geheel.⁸⁹ Daarom is, nadat de onderwerpen individueel zijn geanalyseerd, onderzocht hoe deze (deel)onderwerpen bijdragen aan het bespreken van het overkoepelende thema ‘opvoeden’. Op basis van deze analyseresultaten is de onderzoeksvraag in de conclusie beantwoord.

⁸⁴ Deze onderzoeksmethode is van oudsher een combinatie van de kwantitatieve onderzoeksanalyse en de kwalitatieve-interpretatie analyse. Het voordeel van de combinatie van deze methodes is dat er bij een grotere hoeveelheid content ingegaan kan worden op specifieke onderdelen als thema's en context. Zie: Philipp Mayring, "Qualitative Content Analysis," *Forum: Qualitative Social Research* 1, nr. 2, geraadpleegd op 16 maart, 2020, <http://www.qualitative-research.net/index.php/fqs/article/download/1089/2386%3B>.

⁸⁵ Hoe deze "content analytical units" precies moeten worden vormgegeven, wordt niet beschreven door Mayring. Om deze reden wordt de verdeling gehanteerd zoals besproken verderop in de tekst, namelijk uiterlijk & normen, drugs en seksualiteit. Zie: Mayring, "Qualitative Content Analysis."

⁸⁶ Zoals te zien is in bijlage 2 spelen bepaalde onderwerpen soms wel of geen belangrijke rol in een bepaalde aflevering. Er kan hierbij echter toch wel/niet sprake zijn van het behandelen van een deelonderwerp. Bijvoorbeeld bij het deelthema drugsgebruik speelt het in de eerste aflevering wel een rol, maar wordt er vanuit geen personage een standpunt over getoond. Om deze reden is het dan wel aangeduid als het thema 'drugs' in bijlage 2, maar niet aangevinkt als deelonderwerp 'gebruik' in figuur 1.

⁸⁷ Andere deelonderwerpen die zijn overwogen, zijn bijvoorbeeld Lieke die met anorexiasymptomen kampt en Chris die twijfelt over zijn geaardheid. Omtrent deze thema's worden echter te weinig verschillende standpunten getoond om hierbij te spreken van het vervullen van de bardic function, het tonen van conflicting viewpoints en een rhetoric of discussion als kenmerkende retoriek. In dit onderzoek wordt bestudeerd hoe de representaties van vraagstukken omtrent opvoeding bijdragen aan het vervullen van de functie van cultural forum, het heeft hierbij geen waarde om te kijken naar deelonderwerpen die in eerste instantie niet bijdragen aan het vervullen van deze functie.

⁸⁸ Er is in figuur 1 een 'x' gezet als er op basis van mijn bevindingen impliciet of expliciet een duidelijk standpunt wordt getoond ten overstaande van het deelonderwerp.

⁸⁹ Mayring, "Qualitative Content Analysis."

Analyse

Uiterlijk & normen

De standpunten omtrent lichaamsgewicht worden met name tentoongesteld rondom het personage Pip.⁹⁰ Al vroeg in de eerste aflevering noemt Fabie, Pips moeder, haar “te dik” en later in de serie zegt haar vader dat Pip van zichzelf al “fors” is en dat ze met een bepaald soort schoenen “oogt als een olifant”.⁹¹ Oma Nel, de grootmoeder van Pip, stelt dat Pip in haar jonge jaren een mooi meisje was, maar “het mooie is er nu wel vanaf. Daar moet je echt iets aan doen hoor, anders wil geen man je hebben later”.⁹² Anderzijds gaat Carola, een vriendin van Fabie, al in aflevering één tegen de negatieve kijk van haar vriendin in. Zij zegt dat het juist van belang is dat Pip “goed in haar vel” zit en raadt Fabie aan dat ze Pip duidelijk moet maken dat ze “prachtig en perfect is”.⁹³ Een ander positief standpunt ten overstaande van Pips lichaam komt aan bod in aflevering negen. Hier wordt Pip aangesproken door de eigenaar van een *curvy* modellenbureau die op zoek is “naar meisjes zoals jij. Met die leeftijd en die uitstraling”.⁹⁴ Hoewel Fabie in eerste instantie in een verdedigende houding schiet na de opmerking “zoals jij”, ziet ze in de laatste aflevering in dat ze wellicht te streng oordeelde over Pip. Ze verwoordt dit als: “Ik ben bang dat ik je het gevoel heb gegeven dat iets niet goed met je is terwijl dat natuurlijk totale onzin is. Ik bedoel je bent prachtig en je bent lief en slim”.⁹⁵

Volgens verschillende wetenschappers als Hendershot en Gregg zijn personages en diens standpunten in series/programma's te interpreteren als representaties van denkwijzen die in de maatschappij aanwezig zijn.⁹⁶ Sinds het begin van de negentiende eeuw is er volgens Peter Stearns voornamelijk negatieve aandacht gekomen voor lichaamsvet.⁹⁷ Echter, Katariina Kyrölä beschrijft dat lichaamsvet recent in de media steeds vaker de connotatie meedraagt van verlangen, schoonheid en opwindend.⁹⁸ Hierbij observeert ze dat de aandacht verschuift van het fysieke uiterlijk naar de *body image*, oftewel dat het eigen lichaamsbeeld van groter belang wordt. Sander Gilman gaat een stap verder door te stellen dat *globesity* er voor lijkt te zorgen dat een stevig lichaam de nieuwe standaard gaat worden.⁹⁹ Met *globesity* verwijst hij naar de denkwijze waarin lichaamsvet wordt gezien als een product van de moderne, geglobaliseerde samenleving. Als gevolg hiervan wordt een gezetter lichaam steeds vaker verdedigd als een gevolg van deze tijd.¹⁰⁰ De periode waarin de afleveringen van OOGAPPELS zijn geproduceerd en uitgezonden, kan daarom worden omschreven als een periode waarin de kijk op lichaamsgewicht in transitie is van een negatiefgericht naar een neutraler discours.

In het licht van deze context kunnen de standpunten van vader Martin en oma Nel gezien worden als een representatie van de denkwijze over lichaamsgewicht van de afgelopen decennia. Zij

---

⁹⁰ Gedurende de afleveringen komt Pip meerdere malen in beeld als ze ongezond eten nuttigt als snoep, koekjes en fast food. Hiermee maken de kijkers in de eerste afleveringen duidelijk dat het gezette lichaam van Pip een keuze is, omdat ze er zelf voor kiest ongezond te eten. Dit voorkomt dat de discussie kan ontstaan dat het gezette lichaam van Pip een medische reden heeft. Zie aflevering een.

⁹¹ Fabie is in haar jeugd veel gepest, omdat ze toentertijd zelf erg stevig was. Dit kwam doordat ze graag veel ongezond at, bijvoorbeeld moorkoppen. In het plot is Fabie een slanke, gezonde moeder die een eigen foodblog bijhoudt. Ze is gefixeerd op gezond en biologisch eten en wil ongezond voedsel het liefst buiten te deur houden. Zie aflevering een en twee; Zie aflevering acht.

⁹² Zie aflevering zes.

⁹³ Zie aflevering een.

⁹⁴ Zie aflevering negen.

⁹⁵ Zie aflevering tien.

⁹⁶ Gregg, “England Looks to the Future,” 652-653; Hendershot, “Parks and Recreation,” 207; Newcomb en Hirsch, “Television as a Cultural Forum,” 565-566.

⁹⁷ Peter N. Stearns, *Fat History: Bodies and Beauty in the Modern West* (New York: New York University Press, 1997), 6-8.

⁹⁸ Katariina Kyrölä, *The Weight of Images: Affect, Body Image and Fat in the Media* (New York: Routledge, 2016), 157-165.

⁹⁹ Sander L. Gilman, *Fat: A Cultural History of Obesity* (Cambridge: Polity Press, 2008), 164-165.

¹⁰⁰ Gilman, *Fat*, 164-165

zijn namelijk van mening dat het lichaam dat nagestreefd moet worden er slank uitziet en dat het gezette lichaam van Pip absoluut niet gewenst is. Het standpunt van oma Nel, dat geen man Pip wil hebben door haar uiterlijk, kan zelfs worden gelezen als een antifeministische houding. Volgens haar beredenering moet de vrouw voldoen aan de 'eisen' van de man, waaruit een afhankelijke rol van de vrouw blijkt. Carola legt de focus juist op hoe Pip zich voelt in haar eigen lichaam en stelt dat het bovenal van belang is dat Pip hier tevreden mee is. Deze houding komt sterk overeen met het discours dat Kyröla beschrijft, waarbij de focus ligt op het lichaamsbeeld en niet de fysieke factoren. Carola richt zich namelijk niet op het lichaam van Pip, maar op de psychologische omgang daarmee. Tenslotte kan het standpunt van de eigenaar van het modellenbureau worden geïnterpreteerd als de representatie van het discours omtrent globesity. Hij hecht bovenal belang aan de uitstraling van Pip en kijkt hiermee dus, in tegenstelling tot Carola, naar het uiterlijk van Pip. De man is op zoek naar "deze uitstraling", waaruit opgevangen kan worden dat dit als streven gezien kan worden.

De afleveringen brengen de kijker aan de hand van de verschillende personages en diens standpunten in aanraking met verschillende discourses. Hierbij kan worden gesproken van het vervullen van de bardic function, omdat hiermee verschillende opvattingen in plaats van één dominant perspectief worden getoond.¹⁰¹ Onderling staan de standpunten hier soms recht tegenover elkaar, zoals het geval is met oma Nel en de eigenaar van het modellenbureau. De serie vertoont hierbij een voorkeur voor het standpunt van Carola en de eigenaar van het modellenbureau. De fotoshoot van Pip resulteert namelijk in een succes, terwijl vader Martin en oma Nel wat betreft personage als negatief worden geportretteerd.¹⁰² Hierdoor wordt de bespreking van het lichaam van Pip afgesloten met de conclusie dat het bovenal van belang is dat je zelf tevreden bent met je eigen lichaam. Volgens Newcomb en Hirsch zorgt een radicale oplossing, waarvan hier gesproken kan worden, namelijk voor het beëindigen van de discussie. Op basis hiervan kan gesteld worden dat de programmamakers zich inzetten voor het tegengaan van negatieve reacties op een stevigere lichaamsbouw.

De verandering qua houding van een personage, zoals het geval is bij Fabie en haar opvatting over het lichaamsgewicht van Pip, is volgens Newcomb en Hirsch kenmerkend voor het medium televisie. Zij stellen dat de meeste televisieshows veranderen door de tijd en daarmee diens personages.¹⁰³ Hierdoor is het volgens hen mogelijk dat een personage aan het begin van de serie een andere opvatting heeft over onderwerpen dan later in het seizoen. Dit is ook het geval bij het personage Fabie, die in het begin van het seizoen stelt dat Pip "te dik" is, in tegenstelling tot het einde van het seizoen waar ze "prachtig" is.¹⁰⁴ Hiermee worden aan de hand van dit personage verschillende, met elkaar conflicterende standpunten getoond ten overstaande van een gewenst uiterlijk.

---

¹⁰¹ Newcomb en Hirsch, "Television as a Cultural Forum," 564.

¹⁰² Oma Nel wordt neergezet als een bejaarde die aan het dementeren is en daardoor ongefilterd uitspraken doet. Naast de negatieve opmerking over Pips uiterlijk wordt de oma ook in beeld gebracht als ze vergeet een pan van het vuur te halen. Hiermee wordt haar standpunt indirect als minder waardevol geschat, omdat ze psychisch niet meer volledig bij zinnen is. Wat betreft vader Martin beledigt hij in dezelfde aflevering zijn zoon en Fabie, waarbij hij de laatste zelfs in het gezicht slaat. Hierdoor wordt getracht alle sympathie die de kijker mogelijk met het personage had weg te nemen, waardoor de kijker zich minder snel in zijn standpunt wil vinden. Zie aflevering zes, acht en tien.

¹⁰³ Newcomb en Hirsch, "Television as a Cultural Forum," 566.

¹⁰⁴ Zie aflevering een en tien.

De veranderde kijk van Fabie op het lichaam van Pip vervult naast het vertonen van meerdere standpunten de functie van commentaar op een bepaalde opvoedstijl. In het begin van het seizoen wil Fabie namelijk dat haar dochter voldoet aan de lichamelijke eisen die ze ook aan zichzelf stelt. Dat ze aan het einde van het seizoen spijt heeft van haar gedrag en zegt “ik vind eigenlijk dat ik het niet zo goed heb aangepakt”, functioneert hierbij als een kritische bevraging van de manier van opvoeden waarbij ouders willen dat hun kinderen voldoen aan hun standaard.¹⁰⁵ Discussie over de manier van opvoeden komt ook iedere aflevering terug aan de hand van de interviewsegmenten met de opa’s en/of oma’s van de gezinnen.¹⁰⁶ In aflevering één komt bijvoorbeeld de moeder van Merel aan bod die zegt dat “via kinderen laat je iets van jezelf achter op de wereld; je naam, je kennis, kinderen zijn een soort levenswerk”.¹⁰⁷ Zij hecht dus vooral waarde aan dat haar kinderen voldoen aan haar standaard, omdat zij indirect representeren hoe de moeder was. Dit in tegenstelling tot de vader van Tim, die zegt dat je het je “kinderen vooral lekker moet laten uitzoeken”.¹⁰⁸ Van belang is dat in de aflevering geen voorkeur wordt getoond voor de aanpak van de moeder van Merel óf de vader van Tim.¹⁰⁹ Het balanceren van verschillende standpunten is volgens Newcomb en Hirsch kenmerkend voor de retoriek van televisie. Zij schrijven hierover dat “we see statements *about* the issues and it should be clear that ideological positions can be balanced within the forum by others from a different perspective”.¹¹⁰ Doordat de serie geen voorkeur toont voor één van de opvoedstijlen construeert het programma geen eenzijdig betoog, maar een discussie.

Wanneer het gaat over kleding is met name het personage Chris het middelpunt waar verschillende standpunten over tentoon worden gesteld.¹¹¹ Zijn stiefmoeder Merel vraagt zich in de derde aflevering bijvoorbeeld hardop af wat Chris met zijn kleding wil bereiken, “jezelf voor gek zetten ofzo?” en de moeder van Merel die vraagt in aflevering zeven “waarom loop je er altijd zo achterlijk bij?”.¹¹² Wat Erik betreft heeft hij in eerste instantie zijn twijfels bij de kledingkeuze van zijn zoon, maar steunt hij hem later in het seizoen wel.¹¹³ Het personage Erik vertoont hierbij, evenals hoe er bij Fabie sprake is rondom het lichaamsgewicht van Pip, verandering gedurende het seizoen. De personages Hansje en Lieke, Chris’ stiefzussen, steunen Chris juist openlijk in zijn kledingkeuze. Dit komt onder andere naar voren in de volgende conversatie waar Chris aan het ontbijt verschijnt in een kilt:

¹⁰⁵ Zie aflevering tien.

¹⁰⁶ In iedere aflevering zitten drie interviewsegmenten met (groot)ouder(s), waarbij een discussie wordt gecreëerd middels het tweede en derde interview. Het eerste interview is tevens de opening van de aflevering en zet daarmee de toon omtrent een vraag als “Maken kinderen gelukkig?” of “Moeten kinderen naar ouders luisteren?”. Er is hierbij nog geen sprake van een discussie, aangezien er geen andere personen zijn die hier tegen ingaan. Halverwege de uitzending wordt een tweede interview met (groot)ouder(s) getoond, die stevast een andere mening heeft/hebben dan de person(en) in interviewsegment één. Dit is ook het geval bij het derde interviewsegment, waar nogmaals een ander standpunt wordt getoond. Hoewel de personen uit de interviews fysiek gezien niet met elkaar in debat gaan, wordt hierbij een discussie geconstrueerd doordat de personen qua standpunt op elkaar reageren. Hiernaast worden het tweede en derde interview verdergaand in het seizoen steeds vaker gebruikt als *voice-over*. Op deze manier wordt er een beeld getoond van één van de gezinnen die te kampen hebben met een bepaald probleem, waar een grootouder indirect op reflecteert. Een voorbeeld hiervan zit in aflevering negen wanneer Carola en Marcel zwijgend in de auto naast elkaar zitten na een ruzie. Tijdens dit shot zegt een (groot)ouder het volgende: “Wat eenmaal gezegd is, kan nooit helemaal ontezegd worden”. Hier reflecteert de (groot)ouder bijna als een verteller op de gebeurtenissen die in de aflevering hebben plaatsgevonden.

¹⁰⁷ Zie aflevering een.

¹⁰⁸ Zie aflevering een.

¹⁰⁹ In het geval van de moeder van Merel heeft de opvoeding geleid tot een succesvolle carrière van Merel en een net gemanieerde vrouw. Anderzijds is de relatie tussen Merel en haar moeder zeer afstandelijk en kil. De relatie tussen Tim en zijn vader lijkt erg vriendschappelijk en vrijstaand. Echter, Tim vertoont met name gedrag waarbij hij zijn verantwoordelijkheden probeert te ontlopen. Beide opvoedstijlen vertonen dus eigen voor- en nadelen.

¹¹⁰ Newcomb en Hirsch, “Television as a Cultural Forum,” 566.

¹¹¹ Chris is de biologische zoon van Erik en stiefzoon van Merel. In het conservatieve gezin vormt Chris al snel een alternatieve uitzondering. Hij botst regelmatig met het strakke beleid van Merel, kleedt zich op zijn eigen manier en gaat zelfs tegen Merel in. Merel ziet hem vanaf de eerste aflevering als een bedreiging voor het gezin, omdat “Chris zo’n jongen is die van niemand iets aantrekt”. Zie aflevering een; zie aflevering een en twee.

¹¹² Zie aflevering drie en zeven.

¹¹³ In de derde aflevering vraagt Erik nog aarzelend “Weet je zeker dat je nou niet even wat anders wilt aantrekken? [...] Eerste indruk, eerste schooldag, is toch belangrijk”. Hieruit blijkt dat Erik niet helemaal overtuigd is van de kledingstijl van zijn zoon. In aflevering zeven is uit de houding en opmerking “Zo, dat ziet er goed uit! Is dat die broek die je hebt gemaakt?” van Erik op te maken dat hij zijn zoon wel volledig steunt aangaande zijn kleding.

Chris: "Zeg het eens Merel."

Merel: "Nou, ik vraag me gewoon af wat jij hiermee probeert te bereiken?"

[...]

Hansje: "Hoezo zou hij er iets mee proberen te bereiken? Hij mag toch gewoon aantrekken wat hij wil?!"

Chris: "Ik denk dat je moeder wel een punt heeft hoor. Wat we aantrekken zegt iets over onszelf, daar ontkom je niet aan."¹¹⁴

Chris geeft hiermee aan bewust te zijn van zijn alternatieve kledingkeuze en wat dit uitstraalt. Het is een keuze van hem om zich op deze manier af te zetten tegen de 'normale' kledingstandaarden. Deze lezing van Chris' kledingkeuze wordt kracht bijgezet in aflevering zeven, wanneer de moeder van Merel vraagt "Waarom loop jij er altijd zo achterlijk bij? Helemaal normaal kan je 't niet noemen". Hierop antwoordt Chris het volgende: "Normaal is niet echt mijn ding", waarop hij de reactie "Is dit een soort signaal? Voor andere homo's, dat je ook bij de club hoort?" krijgt.¹¹⁵

Op basis van hierboven besproken observaties kan het personage Chris worden gelezen als een bevraging van de constructie van 'normaal'. Merel en haar moeder koppelen dit namelijk onder andere aan een bepaalde kledingstijl.¹¹⁶ Chris zet zich bewust en openbaar af tegen dit normatief denken over, onder andere, uiterlijk. Hij trekt expres outfits aan waarmee hij reacties uitlokt van Merel en schoolgenoten en vraagt openlijk af in hoeverre 'normaal' zijn wenselijk is. In aflevering drie beschrijft hij Liekes 'normale' kledingkeuze dan ook als "kijk maar niet te veel naar mij". Het komt hiernaast meerdere keren in de serie terug dat Chris zich distantieert van andermans ideeën of houding over de 'gewone' gang van zaken, met name in relatie tot Merel. Bijvoorbeeld wanneer het gaat over de 'gezamenlijk opgestelde' huisregels, waarbij Chris zich hardop denkend afvraagt waarom enkel Merel die regels opstelt.¹¹⁷ Waar Merel in de serie met name een conservatieve opvatting representeert waar duidelijkheid en regelmaat voorop staan, bevraagt Chris meerdere malen waarom haar keuzes als de standaard worden gezien.¹¹⁸ Chris is juist *open-minded* ingesteld en representeert daarmee alles wat Merel niet is. Het feit dat personages worden geconfronteerd met andere standpunten is volgens Bull een manier om tegenstrijdige standpunten op gelijke manier te behandelen.¹¹⁹ Hiervan is ook sprake bij de standpunten van Merel en Chris, die daardoor kunnen worden gezien als een onderdeel van het tonen van conflicting viewpoints binnen de serie. Hierbij fungeert het personage Chris, onder andere aan de hand van het onderwerp kleding, als een reflectie op de opvoedstijl van Merel en haar opvatting van 'normaal'.

---

¹¹⁴ Zie aflevering drie.

¹¹⁵ Zie aflevering zeven.

¹¹⁶ Dit blijkt mede uit de vraag van Merel aan Chris om naar de begrafenis van oma "iets normaals aan te doen. En voor alle duidelijkheid, iets dat ik normaal vind". Zie aflevering negen.

¹¹⁷ Zie aflevering een.

¹¹⁸ Dat Merel een conservatieve denkwijze representeert is onder andere gebaseerd op de volgende uitspraken die het personage in de serie doet: "Kinderen hebben behoefte aan structuur en duidelijkheid, daar ben ik heilig van overtuigd" (aflevering een), "jij mag pas op je telefoon als je je huiswerk gemaakt hebt" (aflevering twee) en "misschien moet je even over een paar jaar pret heen kijken" (aflevering twee). Dit heeft ze zeer waarschijnlijk meegekregen van haar moeder die stelt dat het belangrijk is om "duidelijk en consequent" te zijn, "ieder gedrag heeft zijn eigen consequenties. En als je kind dat weet, denkt het drie keer na voor het fouten maakt" (aflevering twee).

¹¹⁹ Bull, *A Post-Genomic Forensic Crime Drama*, 161.

Drugs

In de eerste afleveringen van het seizoen komen met name personages aan het woord die drugsgebruik in iedere vorm afkeuren. Een voorbeeld hiervan is Fabie tijdens een conversatie met Carola in aflevering twee, nadat Carola's man vermoedt dat hun zoon heeft geblowd:¹²⁰

Fabie: "Je moet er ook weer niet te licht over denken [red. mogelijk drugsgebruik van Danny]."

Carola: "Heb jij vroeger nooit stiekem een jointje gerookt?"

Fabie: "Wel eens een trekje genomen. Vreselijk, ik kon er helemaal niet tegen."

Carola: "Nou, en dan wist je dat ook meteen. Waarschijnlijk gaat het met Danny ook zo, dat loopt wel los."

Fabie: "Ja zo denken de ouders van die reizende tieners ook."

Carola: "Welke tieners?"

Fabie: "Die buitenlandse tieners die in Amsterdam linea recta de coffeeshop inrollen om vervolgens van zes hoog uit het raam van een backpackershostel te storten, omdat ze denken dat ze kunnen vliegen."

Carola: "Echt, dat zijn uitzonderingen."

Fabie: "Die rotzooi komt er bij mij in ieder geval niet in."

Fabie stelt in dit gesprek dat drugsgebruik enkel problemen veroorzaakt. Marcel stelt in dezelfde aflevering dat drugsgebruik geregeld "van kwaad tot erger leidt" en Dina zegt: "je brengt jezelf in gevaar door die rotzooi te slikken".¹²¹ Carola toont in eerste instantie juist het standpunt dat één jointje geen probleem is en dat ze dat zelf ook gedaan heeft. Op deze manier gaat ze in tegen de afkeuring van Marcel en Fabie rondom drugsgebruik. Hiernaast worden Mees en Danny getoond die meerdere malen in de serie een joint roken. Hoewel Danny in eerste instantie tegen het gebruik is, wil hij het toch eens proberen tegen de stress.

Bij het analyseren van de bespreking van het thema drugs is het van waarde om te kijken naar het actuele discours rondom dit onderwerp. Nederland is namelijk een uitzonderlijk vooruitstrevend land wat dit onderwerp betreft, omdat er sprake is van een gedoogbeleid waarbij de verkoop van softdrugs is toegestaan.¹²² Mede hierdoor werd Nederland door het buitenland de eigenschap 'tolerant' toegeschreven, waar het zich graag mee associeert.¹²³ Dat drugs in Nederland echter nog altijd een punt van discussie is, blijkt uit de debatten die de laatste jaren zijn gevoerd over de strafbaarheid van eigengebruik.¹²⁴ Volgens Newcomb en Hirsch is het kenmerkend voor een cultural

¹²⁰ Een ander voorbeeld hiervan is het gesprek tussen Marcel en Carola in aflevering twee: Carola: "Stel dat hij [red. Danny] een keer een stickie geprobeerd heeft, dan is dat toch geen ramp? Dat deed ik ook op zijn leeftijd." - Marcel: "Maar jij bent anders. Bij jongens zoals hij gaat het voordat je het weet van kwaad tot erger. Ik heb dat zo vaak zien gebeuren." - Carola: "Hoe bedoel je jongens zoals hij?" - Marcel: "Het is gewoon niks voor Danny, hij is altijd zo sportief, anti-alcohol, anti-drugs."

¹²¹ Zie aflevering twee; zie aflevering vier.

¹²² "Gedoogbeleid Softdrugs en Coffeeshops," Rijksoverheid, geraadpleegd op 8 april, 2020, <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/drugs/gedoogbeleid-softdrugs-en-coffeeshops>.

¹²³ "Nederlandse cultuur & samenleving," Net in Nederland, geraadpleegd op 9 april, 2020, <https://www.netinnederland.nl/informatie/dossiers/overzicht/cultuur-en-samenleving.html>; "Nederland blijft land van tulp en tolerantie," De Volkskrant, laatst bewerkt op 5 februari, 2013, <https://www.volkskrant.nl/de-gids/nederland-blijft-land-van-tulp-en-tolerantie~be146f43/>.

¹²⁴ "Waarom Nederland wiet moet legaliseren," BNNVARA, laatst bewerkt op 25 oktober, 2018, <https://www.bnnvara.nl/spuitenenslikken/artikelen/waarom-nederland-wiet-moet-legaliseren>; Bart Dirks, "Legalisering cannabis leidt niet direct tot minder misdaad, concludeert Nederlandse politie na bezoek aan Canada," laatst bewerkt op 27 augustus, 2019, <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/legalisering-cannabis-leidt-niet-direct-tot-minder-misdaad-concludeert-nederlandse-politie-na-bezoek-aan-canada~bc942523/>; "Moet wiet helemaal legaal worden?," NPO Focus, geraadpleegd op 3 maart, 2019, <https://npofocus.nl/artikel/7671/moet-wiet-helemaal-legaal-worden>; "Legaliseren cannabis leidt niet tot minder drugscriminaliteit," *NU.nl*, laatst bewerkt op 27

forum dat actuele gebeurtenissen een belangrijke rol spelen in de programma's, omdat "they [red. 'cultural bricoleurs', in dit geval de programmamakers] respond to real events, changes in social structure and organization, and to shifts in attitude and value".¹²⁵ Aan de hand van deze theorie kan worden geopperd dat de personages in OOGAPPELS door de programmamakers worden ingezet bij het representeren van verschillende discoursen rondom het actuele drugsdebat. Hierbij representeren de personages Fabie en Dina de conservatieve houding jegens drugs. Zij zijn tegen elke vorm van gebruik hiervan en willen hierover ook niet in discussie gaan met andere mensen. Hiertegenover tonen Carola en wietgebruikers Mees en Danny aan dat gematigd drugsgebruik niet tot problemen hoeft te leiden.¹²⁶ Carola bespreekt hierbij vanuit haar perspectief als moeder dat ze het zelf ook eens als tiener geprobeerd heeft en dat zij ook goed terecht is gekomen. Het standpunt van Marcel bevindt zich tussen beide partijen in. Hoewel hij direct aangeeft dat hij tegen het wietgebruik van zijn zoon is, beargumenteert hij dit door te zeggen dat hij het vaker fout heeft zien gaan bij jongeren. Hij is dus niet blindelings tegen de middelen, maar heeft een duidelijke motivatie achter zijn standpunt, in tegenstelling tot Fabie en Dina. Aan de hand van deze personages wordt een spectrum aan meningen getoond. Het behandelen van dit maatschappelijke thema in OOGAPPELS draagt daarom bij aan de rol van de bardic function, doordat het een veelvoud aan standpunten toont in plaats van één dominant standpunt.¹²⁷

Alhoewel in de serie meerdere standpunten omtrent drugs worden getoond, wordt hierbij vanuit de makers geen voorkeur getoond voor een van de perspectieven. Alle meningen worden gelijkwaardig aan de kijker gepresenteerd zonder daarbij af te doen aan één van de standpunten. De keuze van de makers om neutraal te blijven ten overstaande van verschillende standpunten kan worden begrepen aan de hand van onderzoek van Bull, waarin zij stelt: "the plots were careful crafted [...] to deal with these controversial issues in ambiguous ways, as not to take sides".¹²⁸ Doordat de serie niet expliciet pleit voor een specifiek standpunt in deze complexe discussie blijft het programma gericht op een breed publiek. Tegelijkertijd zorgt het programma er wel voor dat de kijker in aanraking komt met verschillende standpunten in het debat. Hiernaast is de argumentatie van Newcomb en Hirsch dat een programma "does not present firm ideological conclusions [...] so much as it *comments on* ideological problems" van waarde bij het plaatsen van deze representaties van de makers.¹²⁹ De makers van OOGAPPELS trekken door het evenwichtig behandelen van de standpunten geen conclusie omtrent het thema drugs, maar reflecteren wel op de standpunten hierover.

Het personage Carola wordt door de makers ingezet bij het reflecteren op de verschillende standpunten. Hoewel ze in eerste instantie ingaat tegen het taboe dat Marcel en Fabie creëren rondom het onderwerp drugs, staat haar handelen haaks op haar uitgesproken standpunten. Wanneer ze een zak wiet in de la van Danny ontdekt, werkt ze dit zonder met iemand te overleggen weg in een

---

augustus, 2019, <https://www.nu.nl/binnenland/5983699/legaliseren-cannabis-leidt-niet-tot-minder-drugscriminaliteit.html>.

¹²⁵ Newcomb en Hirsch, "Television as a Cultural Forum," 563.

¹²⁶ Hierbij wil ik het duidelijke onderscheid maken tussen de problemen die Mees en Danny ondervinden als gevolg van wietgebruik en wiethandel. Mees en Danny steken in de serie meerdere malen een joint op voor eigen gebruik, maar vertonen geen tekenen van verslaving. Hierdoor leggen de makers van de serie geen nadruk op directe negatieve gevolgen van gematigd wietgebruik. De problemen waarin Mees in geraakt, zijn te wijten aan het feit dat hij gaat handelen in wiet. Eenmalig wordt de motivatie achter het willen verdienen van meer geld toegeschreven aan wiet, maar nog diezelfde aflevering wil Mees dit geld besteden aan een nieuwe telefoon. Omdat in de serie verder geen aandacht wordt besteed aan wietgebruik als motief achter de handel van Mees, laat ik dat in deze analyse verder buiten beschouwing. Daarom schrijf ik de problemen die Mees en Danny oplopen met de drugshandelaren toe aan het handelen in wiet en niet het eigengebruik hiervan.

¹²⁷ Newcomb en Hirsch, "Television as a Cultural Forum," 564.

¹²⁸ Bull, *A Post-Genomic Forensic Crime Drama*, 160.

¹²⁹ Newcomb en Hirsch, "Television as a Cultural Forum," 565-566.

meer. Ook de volgende conversatie in aflevering twee toont aan dat Carola toch niet zo open staat voor gematigd wietgebruik als ze in eerste instantie beweert te zijn:

Danny: "Ik heb het geprobeerd, maar ik vond het helemaal niks. [...] Ik werd er slaperig van."

[...]

Carola: "Ik keur alle soorten drugs ten strengste af, dat weet je toch? En ik zou het heel erg vinden als je ging roken, het heeft mij jaren gekost om..."

Danny: "Ja mam, mag ik nu gaan?!" [Vervolgens rent Danny de trap op]

Hoewel Carola richting andere volwassenen dus zegt dat ze gematigd wietgebruik niet als een probleem ziet, toont haar handelen een ander standpunt. Hierdoor bevreemdt haar personage enerzijds het taboe op drugs, maar representeert ze aan de andere kant het gedachtegoed dat negatief denkt over drugs. Op deze manier maakt Carola het mede onmogelijk voor Danny om over zijn druggerelateerde problemen te praten, doordat ze direct een afkeurende mening over het onderwerp toont. Hierdoor blijft het onbesproken, wat in de serie in het geval van Mees en Danny, zoals Marcel voorspelde, "van kwaad tot erger leidt".¹³⁰ Hiermee werpt de serie impliciet de vraag op of de ouders op deze manier niet een "selffulfilling prophecy" creëren.¹³¹ De serie brengt door deze specifieke representaties van het onderwerp een discussie op gang rondom het omgaan van ouders met eigengebruik van drugs door hun kinderen.

Zoals in het theoretisch kader is besproken, schrijft Gregg in zijn onderzoek naar DOCTOR WHO over hoe het programma reflecteert op de nationale normen. Het programma, als onderdeel van de BBC, werd namelijk gezien als een institutie die (op) de eigen cultuur reflecteerde.¹³² Ditzelfde lijkt het geval bij OOGAPPELS, waar de makers door te reflecteren op het thema drugs indirect ook op de Nederlandse identiteit reflecteren. Hierboven is reeds beschreven hoe Nederland geregeld als tolerant wordt beschreven door buitenlanders, onder andere vanwege het drugsgedooigbeleid. De makers van OOGAPPELS reflecteren aan de hand van personages als Carola, Marcel en Danny in hoeverre Nederland daadwerkelijk tolerant is aangaande drugs.

Seksualiteit

Het onderwerp porno speelt een belangrijke rol in de vierde aflevering doordat het relatief vaak terugkomt binnen deze uitzending, namelijk in zes verschillende situaties. Daarnaast wordt het kijken van pornografie in de puberteit uitgebreid besproken door Erik, Marcel en Tim. Het onderwerp wordt geïntroduceerd als Erik zoekopdrachten als "Horny cheerleaders after training" en "Cheerleaders fucking" in de browsergeschiedenis van de tablet ziet staan. Hij verdenkt direct Chris hiervan, waaruit het beeld wordt geschetst dat het met name mannelijke tieners zijn die porno kijken en niet meiden (van die leeftijd).¹³³

---

¹³⁰ Zie aflevering twee.

¹³¹ Het concept "selffulfilling prophecy" houdt in dat een omgeving bepaalde verwachtingen heeft van iets of iemand op basis van vooroordelen. Deze verwachtingen worden op ten duur onderdeel van de situatie, waardoor de omgeving hierdoor wordt beïnvloed. Als gevolg hiervan gaan personen in de omgeving uiteindelijk aan deze verwachting voldoen. Zie: Robert K. Merton, "The Self-Fulfilling Prophecy," *The Antioch Review* 8, nr. 2 (1948): 193-210.

¹³² Gregg, "England Looks to the Future," 656.

¹³³ Behalve Chris hadden namelijk Lieke, Hansje en ook moeder Merel toegang tot de tablet. Het verdenken van Chris van het bekijken van porno is dus

In de aflevering wordt bij de pornografie gefocust op de ruwheid en het vrouwonvriendelijke karakter ervan.¹³⁴ Hoewel de seksuele interactie niet in beeld wordt gebracht, is er wel meerdere malen luid gekreun te horen vanuit de tablet en deinst Lieke geschrokken terug als ze het ziet. Erik beschrijft het daarnaast als “echt niet leuk meer, gewoon echt goor”, “het laagste van het laagste qua vrouwonvriendelijke rotzooi” en confronteert Chris met zoekopdrachten als “Horny cheerleaders getting fucked up the ass and begging for more”. Het op deze manier representeren van het onderwerp porno kan worden begrepen als “the tabloid”-manier van tentoonstellen, zoals besproken door Bull.¹³⁵ Door het onderwerp porno met enige commotie gepaard aan bod te laten komen, wordt er volgens haar een publieke sfeer gecreëerd om aspecten te bespreken die normaal niet worden belicht.¹³⁶ Dit is bijvoorbeeld het geval bij de standpunten van Tim en Marcel die zeggen dat meiden ook porno kijken, “juist meisjes, zeker, zeker. Iedereen kijkt porno”.¹³⁷ Aan het einde van de aflevering blijkt zelfs dat Merel degene is die de tablet heeft gebruikt om porno op te kijken. Het representeren van het kijken van porno aan de hand van de “tabloid”-manier maakt het dus mogelijk om het normaal gesproken ongemakkelijke onderwerp vanuit nieuwe standpunten te bespreken.

Over de ontknoping van de aflevering kan worden nagedacht aan de hand van de bevindingen van Bull. Zij schrijft dat bij haar casus personages meerdere malen uitgaan van vooroordelen, maar later in de aflevering worden geconfronteerd met het feit dat dit te kortzichtig was. Dit leidt er volgens haar toe dat “curiosity and open-mindedness are thus portrayed as ideals that the criminalists should embody, but the series often concludes that it is ‘only human’ to have more conservative values”.¹³⁸ OOGAPPELS zet de eerste reactie van Erik, om Chris te verdenken, als een menselijke fout neer en zet hem niet in een kwaad daglicht. Hiermee kan de serie worden gelezen, zoals Bull haar casus beschrijft, als een verdediging van dat het menseigen is om vooroordelen te hebben, maar dat nieuwsgierigheid en een open blik uiteindelijk gewenster zijn. Aan de hand van deze representatie van porno wordt in deze aflevering gereflecteerd op het dominante denken over pornografie en de omgang hiermee door ouders. De reactie van Erik kan namelijk worden gelezen als de publieke gedachte over pornografie, waarop de serie vervolgens reflecteert aan de hand van de opvattingen van Marcel en Tim en het feit dat Merel uiteindelijk degene is die het beeldmateriaal bekeek. De serie moedigt hiermee aan om niet te snel conclusies te trekken op basis van vooroordelen, maar juist open te staan voor nieuwe standpunten.

Wie schuld draagt bij sexting wordt besproken in aflevering vijf en zes en vormt een belangrijke verhaallijn in deze uitzendingen. Met name in aflevering vijf draait de meeste interactie in het gezin van Hansje rondom haar actie, evenals bij Tim en Dina in huis. In het verhaal is Hansje erg aangeslagen nadat een stripteasefilmpje van haar de hele school doorgaat en blijft daarom ‘ziek’ thuis.¹³⁹ Lieke zegt dat ze het erg dom vindt dat Hansje haar kleren uit trok, ook al vond ze Milan leuk.

---

enkel gebaseerd op vooroordelen rondom porno.

¹³⁴ Dit in tegenstelling tot de positieve kanten van pornografie als het genot en de vrouwvriendelijke opnames.

¹³⁵ Bull, *A Post-Genomic Forensic Crime Drama*, 156.

¹³⁶ Newcomb en Hirsch, “Television as a Cultural Forum,” 563-564; Bull, *A Post-Genomic Forensic Crime Drama*, 156.

¹³⁷ Zie aflevering vier.

¹³⁸ Bull, *A Post-Genomic Forensic Crime Drama*, 160.

¹³⁹ Hansje gaat in aflevering vier samen met een oudere jongen van 18 jaar, Milan. Nadat Milan zegt dat Hansje te jong voor hem is en hij het daten wellicht

Tevens leggen meerdere personages en schoolgenoten de schuld bij Hansje neer.¹⁴⁰ Chris wijkt hier vanaf en stelt voorop dat “we niet moeten gaan doen alsof het Hansjes eigen schuld is”.¹⁴¹ Hij legt de schuld duidelijk bij Milan en ziet Hansje als het slachtoffer van het voorval.

Uiteindelijk wordt Milan volgens de wet strafbaar geacht en afgevoerd door de politie, waarmee de serie de nadruk legt op dat hij de schuldige is in deze kwestie. Echter, in deze afleveringen worden verschillende sociale visies omtrent de schuld bij sexting getoond. Ondanks dat Hansje door een meerderheid als schuldige wordt gezien, presenteert de serie hier kritiek op aan de hand van het arresteren van Milan. Hoewel het onderwerp dus wordt afgesloten met het duidelijk aanwijzen van de dader, wordt hiermee een discussie op gang gebracht omtrent wie slachtoffer en dader zijn in deze kwestie. Hierdoor komt het overeen met de beschrijving van een cultural forum door Newcomb en Hirsch die stellen dat “television does not present firm ideological conclusions – despite its *formal* conclusions – so much as it *comments on* ideological problems”.¹⁴² Hierbij is het ideologische probleem, volgens de serie, dat mensen denken dat de fout bij de persoon ligt die het stripteasefilmpje maakt, en niet bij degene die dit ongevraagd verspreidt.

Hoewel het onderwerp sexting niet als expliciet vraagstuk in de opvoeding wordt geplaatst, wordt er wel op de omgang van de ouders met Hansje gereflecteerd. De pragmatische Merel heeft namelijk geen oog voor het verdriet van Hansje, in tegenstelling tot Erik, Tim en Dina. Dit leidt ertoe dat Hansje haar verhaal niet kwijt durft bij haar biologische moeder, maar wel bij de drie andere personages. De serie reflecteert hiermee dus op de strenge opvoedstijl van Merel, die er mogelijk toe leidt dat ze onbewust haar kinderen van zich afduwt.

Conclusie

In dit onderzoek staat de onderzoeksvraag: “Hoe dragen de representaties van de vraagstukken omtrent ‘opvoeding’ binnen de serie OOGAPPELS bij aan de functie van het programma als een cultural forum?” centraal. Op basis van een kwalitatieve inhoudsanalyse is aangetoond dat het onderwerp opvoeding aan de hand van de thema’s uiterlijk & normen, drugs en seksualiteit tentoon wordt gesteld. Op tekstueel niveau is geanalyseerd hoe de inhoud, personages en verhaallijnen als onderdelen van de representaties van deze thema’s bijdragen aan het vervullen van de functie van de serie als cultural forum. Hierbij is gekeken hoe gesproken kan worden van de drie kernpunten van dit concept volgens Newcomb en Hirsch; het vervullen van de bardic function, het tonen van conflicting viewpoints en een rhetoric of discussion als kenmerkende retoriek van de serie.

Op basis van de analyseresultaten kan worden geconcludeerd dat de inhoud, personages en verhaallijnen op verschillende wijzen bijdragen aan de manier waarop de gerepresenteerde maatschappelijke thema’s bijdragen aan het vervullen van de functie van cultural forum. Aangaande de inhoud worden er in de serie maatschappelijke vraagstukken gerepresenteerd in het licht van de

---

wil beëindigen, probeert Hansje hem ervan te overtuigen dat ze oud genoeg is. Hij vraagt het haar te bewijzen, waarop ze zich begint uit te kleden voor de camera van haar telefoon. Vervolgens wordt dit filmpje doorgestuurd aan de hele school.

¹⁴⁰ In aflevering zes zegt Kim dat ze een jaar zou onderduiken als er een vergelijkbaar filmpje van haar zou rondgaan op school. Danny reageert hier lachend op en zegt hij haar zou negeren in dat geval. Hiermee wordt impliciet de schuld gelegd bij Hansje vanuit de overtuiging dat ze in eerste instantie niet voor de camera had moeten gaan strippen.

¹⁴¹ Zie aflevering vijf.

¹⁴² Newcomb en Hirsch, “Television as a Cultural Forum,” 566.

historische en huidige discoursen. Bij het bespreken van deze onderwerpen worden personages, die een vermeende dwarsdoorsnede van de Nederlandse maatschappij representeren, ingezet waarmee verschillende standpunten ten overstaande van de maatschappelijke discussies worden tentoongesteld. De verhaallijnen omtrent uiterlijk & normen, drugs en seksualiteit worden gekenmerkt door een omslag van een negatief verloop naar een positief discours. Een voorbeeld hiervan is hoe het personage Pip door meerdere mensen wordt gezien als te dik, maar uiteindelijk straalt op een fotoshoot. Deze veranderingen in de verhaallijnen dragen bij aan het tonen van verschillende standpunten ten overstaan van de drie thema's en het construeren van een discussie. Aan de hand van deze elementen vervult OOGAPPELS de functie van cultural forum, waarbij verschillende standpunten worden getoond, botsen en met elkaar in discussie gaan.

De dramaserie OOGAPPELS representeert aan de hand van de drie geanalyseerde thema's maatschappelijke vraagstukken en toont daarbij, als onderdeel van de dramatische structuur, verschillende standpunten. Hierbij lijken de publieke taak van informeren, onderwijzen en entertainen gelijk op te gaan met het vervullen van de functie van een cultural forum. In dit onderzoek is echter enkel gefocust op de televisietekst OOGAPPELS, waardoor op basis van deze analyseresultaten geen vergelijkende uitspraken gedaan kunnen worden. Desalniettemin toont dit onderzoek, evenals het werk van Gregg, aan dat het concept cultural forum van waarde is bij het nadenken over de functie van publieke omroepen in het huidige medialandschap. Daarnaast biedt dit onderzoek inzicht in een actueel televisieprogramma dat, als onderdeel van het uitvoeren van de publieke taak van de NPO, een relatief groot publiek wist aan te spreken. Dit is van waarde, omdat recent onderzoek veelal is gericht op het aandeel van online platformen. Aangaande het analyseren van de functie van een cultural forum wordt met dit onderzoek aangetoond dat hiervan gesproken kan worden in het geval van een individueel programma. De analysemethode om naar een programma te kijken, zoals geopperd door Newcomb en Hirsch en Hendershot, is daarmee bewezen waardevol te zijn.

In dit onderzoek is een casus onderzocht als representatief voor de NPO. Echter, zoals Newcomb en Hirsch ook bespreken, hebben programma-eigenschappen als het genre, toon en stijl een belangrijke invloed op het tentoonstellen van standpunten.¹⁴³ Daarom kan deze casus niet gezien worden als een doorsnee programma van de publieke omroep aangaande deze factoren. Hierdoor blijft de reikwijdte waarover conclusies kunnen worden getrokken beperkt en kunnen er geen implicaties over dramaserieën binnen de NPO of over de omroep als geheel worden gedaan. Om in de toekomst wel uitspraken te kunnen doen over hoe het vervullen van de publieke taak van de NPO en de functie van cultural forum gepaard gaan, is vervolgonderzoek nodig. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek lijkt het waardevol om allereerst te kijken naar andere maatschappelijke dramaserieën binnen de NPO als BRUGKLAS en SPANGAS.¹⁴⁴ Op basis van onderzoeken naar deze series kan worden gekeken of het vervullen van de functie van cultural forum aanwezig is bij meerdere programma's van dit genre binnen de publieke omroep of dat OOGAPPELS hierin een uitzondering vormt. Wanneer bij deze programma's evenwel sprake is van het vervullen van deze functie kan dit onderzoek worden uitgebreid om tenslotte uitspraken te doen over de relatie tussen de publieke taak

---

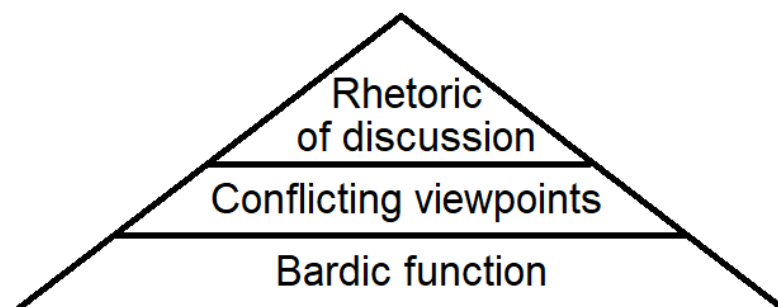
¹⁴³ Newcomb en Hirsch, "Television as a Cultural Forum," 567.

¹⁴⁴ In deze twee dramaserieën wordt expliciet ingegaan op maatschappelijke vraagstukken, zoals migratie en pesten. Echter, hierbij is het van belang om in het oog te houden dat deze series gericht zijn op een jongere doelgroep.

van de NPO en het vervullen van de functie van cultural forum als geheel. Vervolgens kan op basis hiervan op theoretisch niveau bestudeerd worden in hoeverre het concept cultural forum van waarde is bij het nadenken over de legitimiteit van televisieprogramma's van de publieke omroep.

Wat betreft het hanteren van de kernconcepten van het cultural forum volgens Newcomb en Hirsch overlappen de bardic function, conflicting viewpoints en rhetoric of discussion elkaar enigszins. Zoals in het theoretisch kader is aangegeven, zijn deze drie functies niet los van elkaar te analyseren. Het onderscheid tussen de drie concepten is daarom gemaakt door bij de bardic function te analyseren of er meerdere standpunten worden vertoond. Hierbij is het van belang dat niet meerdere malen dezelfde standpunten worden verkondigd door verschillende personages, maar dat er verschillende visies op een onderwerp aan bod komen. Als gevolg hiervan wordt gesproken van de functie van conflicting viewpoints wanneer er tegenstrijdige standpunten tentoon worden gesteld. Er kan namelijk sprake zijn van verschillende standpunten, die tegelijkertijd wel allemaal in grote lijnen overeenkomen. Om deze reden zijn in dit onderzoek standpunten geanalyseerd die impliciet of expliciet van elkaar afwijken. Tenslotte is bij rhetoric of discussion onderzocht naar hoe de serie de standpunten tegenover elkaar plaatst. De personages gaan meestal niet direct met elkaar in discussie, maar bespreken hun mening in verschillende omgevingen. Doordat de serie verschillende standpunten letterlijk na elkaar vertoont of gedurende de aflevering op elkaar laat reageren, kan er alsnog een vorm van discussie worden gecreëerd binnen de tekst. Bij het inzetten van de concepten op deze manier is gewerkt vanuit het artikel van "Television as a Cultural Forum" van Newcomb en Hirsch, waarop een eigen interpretatie is toegepast.

Als aanvulling op het hanteren van de concepten op de hierboven beschreven wijze, wordt de suggestie gedaan om de relatie tussen deze drie kernaspecten als voorwaardelijk te begrijpen. De bardic function kan als basis worden gezien voor het vertonen van conflicting viewpoints. Allereerst is het namelijk noodzakelijk om verschillende standpunten te bespreken, alvorens er sprake kan zijn van een conflict tussen beide. Als gevolg hiervan kan de retoriek van televisie als een rhetoric of discussion worden beschouwd, doordat de verschillende standpunten in het medium tegenover elkaar worden geplaatst. Deze drie concepten kunnen daarom worden gezien als een piramide, waarbij de bardic function de basis vormt en rhetoric of discussion de top (zie figuur 2). Hierbij kan gesproken worden van het vervullen van de functie van cultural forum, wanneer van alle drie de lagen sprake is.

Figuur 2: Relatie kernconcepten

Bibliografie

- Awad, Isabel, en Jiska Engelbert. "Between Diversity and Pluriformity: The 'New Style' of Dutch Public Broadcasting." In *National Conversations: Public Service Media and Cultural Diversity in Europe*, geredigeerd door Karina Horsti, Gavan Titley en Gunilla Hultén, 85-104. Bristol: Intellect, 2014.
- Bardoel, Johannes, en Leen d'Haenens. "Public Service Broadcasting in Converging Media Modalities: Practices and Reflections from the Netherlands." *Convergence* 14, nr. 3 (2008): 351-360.
- Bennett, James, en Nikki Strange. "The BBC's Second-Shift Aesthetics: Interactive Television, Multi-Platform Projects and Public Service Content for a Digital Era." *Media International Australia* 126, nr. 1 (2008): 106-119.
- Bennett, James. "Interfacing the Nation: Remediating Public Service Broadcasting in the Digital Television Age." *Convergence* 14, nr. 3 (2008): 277-294.
- Bernabo, Laurena. "Expanding Television's Cultural Forum in the Digital Era: Prime Time Television, Twitter, and Black Lives Matter." *Journal of Broadcasting & Electronic Media* 63, nr. 1 (2019): 77-93.
- BNNVARA. "Waarom Nederland wiet moet legaliseren." Laatst bewerkt op 25 oktober, 2018. <https://www.bnnvara.nl/spuitenenslikken/artikelen/waarom-nederland-wiet-moet-legaliseren>.
- Borgdorff, Suzanne. "Puberprikkels in Oogappels herkenbare tv voor bijna miljoen kijkers." Laatst bewerkt op 8 februari, 2019. <https://www.ad.nl/show/puberprikkels-in-oogappels-herkenbare-tv-voor-bijna-miljoen-kijkers~a2f8d9d6/>.
- Botelho, Teresa. "Televised Anxiety: Narratives of Terror and Insecurity from 24 to *Homeland*." In *There's More to Fear than Fear Itself: Fears and Anxieties in the 21st Century*, geredigeerd door Izabela Dixon, Selina E. M. Doran en Bethan Michael, 139-152. Oxford: Inter-Disciplinary Press, 2016.
- Brevini, Benedetta. *Public Service Broadcasting Online: A Comparative European Policy Study of PSB 2.0*. New York: Palgrave Macmillan, 2013.
- Brunsdon, Charlotte. "Structure of Anxiety: Recent British Television Crime Fiction." *Screen* 39, nr. 3 (1998): 223-243.
- Bulck, Hilde van den. "Can PSB Stake it's Claim in a Media World of Digital Convergence?" *Convergence* 14, nr. 3 (2008): 329-343.
- Bull, Sofia. *A Post-Genomic Forensic Crime Drama: CSI: Crime Scene Investigation as Cultural Forum on Science*. Stockholm: Stockholm University Press, 2012.
- De Ochtend Show to go. "Angela de Jong over de serie Oogappels: 'Angstig herkenbaar'." YouTube, geüpload op 25 januari, 2019. <https://www.youtube.com/watch?v=EDSSmS1k1Qw>.
- De Volkskrant. "Nederland blijft land van tulp en tolerantie." Laatst bewerkt op 5 februari, 2013. <https://www.volkskrant.nl/de-gids/nederland-blijft-land-van-tulp-en-tolerantie~be146f43/>.
- Debrett, Mary. "Riding the Wave: Public Service Television in the Multi-Platform Era." *Media, Culture and Society* 31, nr. 5 (2009): 807-827.

- Dijck, José van, en Thomas Poell. "Making Public Television Social? Public Service Broadcasting and the Challenges of Social Media." *Television & New Media* 16, nr. 2 (2015): 148-164.
- Dirks, Bart. "Legalisering cannabis leidt niet direct tot minder misdaad, concludeert Nederlandse politie na bezoek aan Canada." Laatst bewerkt op 27 augustus, 2019.
<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/legalisering-cannabis-leidt-niet-direct-tot-minder-misdaad-concludeert-nederlandse-politie-na-bezoek-aan-canada~bc942523/>.
- Donders, Karen, Caroline Pauwels en Jan Loisen. "Introduction: All or Nothing? From Public Service Broadcasting to Public Service Media, to Public Service 'Anything'?" *International Journal of Media & Cultural Politics* 8, nr. 1 (2012): 3-12.
- Elseewi, Tarik Ahmed. "A Revolution of the Imagination." *International Journal of Communication* (2011): 1197-1206.
- Enli, Gunn Sara. "Redefining Public Service Broadcasting: Multi-Platform Participation." *Convergence* 14, nr. 1 (2008): 105-120.
- Fiske, John, en John Hartley. *Reading Television*, tweede editie. Londen: Routledge, 2004.
- Fürsich, Elfriede. "In Defense of Textual Analysis: Restoring a Challenged Method for Journalism and Media Studies." *Journalism Studies* 10, nr. 2 (2009): 238-252.
- Gilman, Sander L. *Fat: A Cultural History of Obesity*. Cambridge: Polity Press, 2008.
- Gregg, Peter B. "England Looks to the Future: The Cultural Forum Model and *Doctor Who*." *The Journal of Popular Culture*, 37, nr. 4 (2004): 648-661.
- Hendershot, Heather. "Parks and Recreation. The Cultural Forum." In *How to Watch Television*, geredigeerd door Ethan Thompson en Jason Mittell, 204-212. New York en Londen: Routledge, 2013.
- Jensen, Klaus Bruhn, en Rasmus Helles. "The Internet as a Cultural Forum: Implications for Research." *New Media & Society* 13, nr. 4 (2010): 517-533.
- Jensen, Klaus Bruhn. "New Media, Old Methods. Internet Methodologies and the Online/Offline Divide." In *The Handbook of Internet Studies*, geredigeerd door M. Consalvo en C. Ess, 43-57. Chichester: Wiley-Blackwell, 2011.
- Koetsenruijter, Bart. "Oogappels zit vol potentie, die hier en daar nog tijd nodig heeft om tot volle bloei te komen (vier sterren)." Laatst bewerkt op 27 februari, 2019.
<https://www.volkskrant.nl/cultuur-media/oogappels-zit-vol-potentie-die-hier-en-daar-nog-tijd-nodig-heeft-om-tot-volle-bloei-te-komen-vier-sterren~b94e25c4/>.
- Kyrölä, Katariina. *The Weight of Images: Affect, Body Image and Fat in the Media*. New York: Routledge, 2016.
- Lotz, Amanda D. "Using 'Network' Theory in the Post-Network Era: Fictional 9/11 US Television Discourse as a 'Cultural Forum'." *Screen* 45, nr. 4 (2004): 423-439.
- Mayring, Philipp. "Qualitative Content Analysis." *Forum: Qualitative Social Research* 1, nr. 2, geraadpleegd op 16 maart, 2020. <http://www.qualitative-research.net/index.php/fqs/article/download/1089/2386%3B>.
- Merton, Robert K. "The Self-Fulfilling Prophecy." *The Antioch Review* 8, nr. 2 (1948): 193-210.

- Net in Nederland. "Nederlandse cultuur & samenleving." Geraadpleegd op 9 april, 2020.
<https://www.netin nederland.nl/informatie/dossiers/overzicht/cultuur-en-samenleving.html>.
- Newcomb, Horace, en Paul M. Hirsch. "Television as a Cultural Forum." *Quarterly Review of Film Studies* (1983): 561-573.
- Nimrod, Galit, Hanna Adoni en Hillel Nossek. "The Internet as a Cultural Forum: A European Perspective." *International Journal of Communication* 9 (2015): 321-341.
- NPO Focus. "Moet wiet helemaal legaal worden?" Geraadpleegd op 3 maart, 2019.
<https://npofocus.nl/artikel/7671/moet-wiet-helemaal-legaal-worden>.
- NU.nl*. "Legaliseren cannabis leidt niet tot minder drugscriminaliteit." Laatst bewerkt op 27 augustus, 2019. <https://www.nu.nl/binnenland/5983699/legaliseren-cannabis-leidt-niet-tot-minder-drugscriminaliteit.html>.
- Philo, Greg. "Can Discourse Analysis Successfully Explain the Content of Media and Journalistic Practice?" *Journalism Studies* 8, nr. 2 (2007): 175-196.
- Rijksoverheid. "Gedoogbeleid Softdrugs en Coffeeshops." Geraadpleegd op 8 april, 2020.
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/drugs/gedoogbeleid-softdrugs-en-coffeeshops>.
- Rijksoverheid. "Wat doet de Nederlandse Publieke Omroep (NPO)?" Geraadpleegd op 16 maart, 2020. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/media-en-publieke-omroep/vraag-en-antwoord/nederlandse-publieke-omroep>.
- RTL Boulevard. "Er komt een seizoen 2 van hitserie Oogappels." Laatst bewerkt op 12 maart, 2019.
<https://www.rtlboulevard.nl/entertainment/tv/artikel/4639586/bnnvara-hitserie-oogappels-krijgt-seizoen-2>.
- Sørensen, Inge Ejbye. "Channels as Content Curators: Multiplatform Strategies for Documentary Film and Factual Content in British Public Service Broadcasting." *European Journal of Communication* 29, nr. 1 (2014): 34-49.
- Stearns, Peter N. *Fat History: Bodies and Beauty in the Modern West*. New York: New York University Press, 1997.
- Taylor, Gregory. "Dismantling the Public Airwaves: Shifting Canadian Public Broadcasting to an Online Service." *The International Communication Gazette* (2016): 1-16.
- Trappel, Josef. "Taking the Public Service Remit Forward Across the Digital Boundary." *International Journal of Digital Television* 7, nr. 3 (2016): 273-295.
- Vanhaeght, Anne-Sofie, en Karen Donders. "Moving Beyond the Borders of Top-Down Broadcasting: An Analysis of Younger Users' Participation in Public Service Media." *Television & New Media* (2015): 1-17.
- Vanhaeght, Anne-Sofie, en Karen Donders. "Participatie, Jongeren en de Publieke Omroep: Een Comparatieve Analyse van de Multi-Platformprojecten Carte Blanche en BNN University." *Tijdschrift voor Communicatiewetenschap* 43, nr. 2 (2015): 133-150.

Audiovisuele bronnen

- “Oogappels - Aflevering 1,” NPO Start, herhaald op 4 januari, 2019,
https://www.npostart.nl/oogappels-aflevering-1/04-01-2020/BV_101396985.
- “Oogappels - Aflevering 2,” NPO Start, herhaald op 11 januari, 2019,
https://www.npostart.nl/oogappels-aflevering-2/11-01-2020/BV_101396984.
- “Oogappels - Aflevering 3,” NPO Start, herhaald op 18 januari, 2019,
https://www.npostart.nl/oogappels-aflevering-3/18-01-2020/BV_101396983.
- “Oogappels - Aflevering 4,” NPO Start, herhaald op 18 januari, 2019,
https://www.npostart.nl/oogappels-aflevering-4/18-01-2020/BV_101396977.
- “Oogappels - Aflevering 5,” NPO Start, herhaald op 25 januari, 2019,
https://www.npostart.nl/oogappels-aflevering-5/25-01-2020/BV_101396970.
- “Oogappels - Aflevering 6,” NPO Start, herhaald op 1 februari, 2019,
https://www.npostart.nl/oogappels-aflevering-6/01-02-2020/BV_101396962.
- “Oogappels - Aflevering 7,” NPO Start, herhaald op 8 februari, 2019,
https://www.npostart.nl/oogappels-aflevering-7/08-02-2020/BV_101396961.
- “Oogappels - Aflevering 8,” NPO Start, herhaald op 8 februari, 2019,
https://www.npostart.nl/oogappels-aflevering-8/08-02-2020/BV_101396960.
- “Oogappels - Aflevering 9,” NPO Start, herhaald op 15 februari, 2019,
https://www.npostart.nl/oogappels-aflevering-9/15-02-2020/BV_101396959.
- “Oogappels - Aflevering 10,” NPO Start, herhaald op 22 februari, 2019,
https://www.npostart.nl/oogappels-aflevering-10/22-02-2020/BV_101396957.

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht van de gezinnen in OOGAPPELS

Gezin A	Gezin B	Gezin C	Gezin D
Vader: Marcel	Vader: Erik (hertrouwd)	Moeder: Fabie (ex-man Martin)	Vader: Tim (hertrouwd)
Moeder: Carola	Moeder: Merel (hertrouwd)	Zoon: Mees	Moeder: Dina
Zoon: Danny	Dochter: Lieke (biologische dochter Merel en Tim)	Dochter: Pip	Zoon: Max
Dochter: Wende (overleden)	Dochter: Hansje (biologische dochter Merel en Tim)		
	Zoon: Chris (Biologische zoon Erik)		

Bijlage 2: Inhoud van de verhaallijnen in seizoen 1 van OOGAPPELS

	Aflevering 1	Aflevering 2	Aflevering 3	Aflevering 4	Aflevering 5	
Gezin A: Marcel Carola Danny	Overbeschermende ouders	Oorzaak: jong overleden dochter/zus	Wantrouwen Marcel richting Danny	Wantrouwen wordt irritatie	Wantrouwen gesust door vriendin Danny	
	Danny rook één joint	Marcel ontdekt peuk, Carola vindt een zak wiet van Danny				
		Danny betrokken bij dealen Mees	Danny voelt zich verantwoordelijk, gaat stiekem xtc dealen	Danny blijft dealen zonder dat Mees het weet, Kim wilt dat hij stopt	Kim wordt boos op Danny, omdat hij blijft dealen	
				Danny vertelt Kim graag te willen praten over Wende	Carola wilt niet praten over Wende, Marcel geeft aan dit wel te willen	
				Danny datet met Kim, laat Mees links liggen	Danny krijgt relatie met Kim, Mees verdwijnt op de achtergrond	
				Marcel voert een vertrouwelijk gesprek met vrouwelijke klant		
Gezin B: Erik Merel Lieke Hansje Chris	Frustraties tussen Erik en Merel	Frustraties tussen beide groeien rondom Chris en Lieke	Frustraties tussen beide blijft groeien rondom Chris en Lieke	Frustraties rondom porno en het willen praten van Erik	Frustraties blijven, maar knuffelen elkaar wel	
	Merel heeft veel stress	Merel slikt medicatie tegen de stress	Merel geeft Erik toe moe te zijn	Merel vertelt haar baas over stalker	Baas zegt dat de stalker niet gevaarlijk is	
	Merel ziet Chris als een bedreiging voor de rust in huis	Non-verbaal blijft Merel Chris als bedreiging beschouwen, hij merkt dat	Merel ergert zich het gedrag en kleding van Chris			
			Erik ontdekt dat er porno is gekeken op de tablet	Merel boos op Tim wegens het Niet checken van avond Hansje	Ruzie tussen Merel en Tim, vooral wegens de aanwezigheid van Dina	
	Chris komt nieuw in huis wonen	Lieke twijfelt over haar vervolgstudie na het eindexamen	Lieke toont verschijnselen van anorexia (door de keuzestress?)	Chris twijfelt over seksualiteit	Hansje maakt een stripfilm voor haar date Milan	Milan wordt opgepakt door politie, Chris en Lieke maken actiefilm
Gezin A: Marcel Carola Danny						
	1	Ruzie escaleert rondom een ketting die Danny kocht van drugsgeld	Danny belooft Kim te stoppen met dealen	Danny dealt nog één keer, wordt betrap door Kim en bestolen	Danny steelt geld uit moeders winkel om zijn drugsschuld af te lossen	Danny krijgt geld van Mees en vertelt ouders wat er gebeurd is
	2	Carola ontdekt een foto van Wende in Marcells fietswinkel	Carola zit huilend op de kamer van Wende	Carola zit wederom op de kamer van Wende	Carola geeft Marcel de schuld van overlijden van Wende	Wordt uitgepraat bij therapeut, gooien samen bloemen in zee
	3	Kim wordt boos op Danny	De ruzie wordt bijgelegd	Kim maakt het uit met Danny		Kim en Danny weer samen
	4	Carola ziet Marcel met klant (Iris) in Marcells fietswinkel en wantrouwt hem	Carola blijft Marcel wantrouwen en vraagt of ze verliefd op hem is	Carola blijft ze wantrouwen, Iris nodigt ze uit voor avondeten met vriend Irwin	Het etentje wordt verpest door Carola die over Wende begint	
Gezin B: Erik Merel Lieke Hansje Chris	1	Frustraties omtrent het verzwijgen van stalker door Merel	Er ontstaat ruzie, Erik wilt niet zo verder met Merel	Merel en Erik hebben seks, maar ruzie omtrent Lieke	Ruzie escaleert rondom lening aan Tim en Liekes toekomst	Erik zegt Merel op te zien tegen zomer samen, ruzies worden niet uitgepraat
	2	Stalker blijft Merel bedreigen, Erik ontdekt de dreigbrieven aan Merel	De stalker duikt op bij het huis, staat oog in oog met Merel	De stalker is opnieuw bij het huis van Merel en kijkt toe vanuit bosjes	Merel zegt dat ze niks meer gehoord heeft van de stalker	Stalker duikt op in huis en praat met Merel, gaat erna rustig weg
			Merel heeft een slechte relatie met haar moeder, moeder sterft	Merel hoort van overlijden van haar moeder	Oma wordt begraven, Merel hoort van gesprek tussen haar en Chris	Merel huilt om d'r moeder en vraagt Chris naar het gesprek met d'r
			Lieke neemt een bijbaantje	Lieke heeft een goede klik met d'r rijinstructeur	Lieke neemt ontslag na valse beschuldiging van diefstal	Carola biedt d'r excuses aan bij Lieke voor beschuldiging
			Chris vertelt oma over de twijfels over zijn seksualiteit		Lieke zoent met instructeur nadat hij op de crematie verschijnt	Hij ontmoagt Lieke, maar maakt 't uit wegens het leeftijdsverschil
4	Lieke is nog steeds onzeker over welke opleiding ze volgend jaar wilt doen	Geen interesse in toelatingstest voor geneeskunde, verhuist naar Tim	Lieke is niet enthousiast over hoge uitslag voor toelatingstest	Lieke heeft een herkansing voor haar eindexamen	Lieke slaagt voor haar herexamen en wilt een tussenjaar nemen	
5	Vrienden van Milan vallen Hansje en Lieke lastig	Lieke toont anorexiaklachten	Lieke ontwijkt maaltijden	Lieke sport veel	Chris is seksueel betast door de vriend van zijn moeder	

